

Marcin

7. PORZUCEK

Materiał Wyborczy KW Prawo i Sprawiedliwość

GTOS

NAJWIĘKSZA SIĘĆ BEZPŁATNYCH GAZET W PÓŁNOCNEJ WIELKOPOLSCE

Fot. UAM/Robert Judycki

PIŁA BĘDZIE KSZTAŁCIĆ LEKARZY

Czytaj na str. 4

R E K L A M A

**AUTO
KASACJA**

**PŁACIMY
za AUTA
GOTÓWKĄ**

**Odbieramy
od klienta**

tel. 500 606 771

64-710 Połajewo
Przybychowo 26a

SKUP ZŁOMU

PAW-MET

**NAJWYŻSZE
CENY W PILE!**

Piła, ul. Zakopiańska 6
tel. 505 505 563

SKUPIEMY:
złom stalowy
metale kolorowe
puszki aluminiowe **-4,60 zł**
makulaturę
akumulatory

odbiór od klienta
podstawianie kontenerów

**GRUPA
MAGO**

**ZAPRASZAMY
DO NOWEGO SALONU**

Piła, ul. Siemiradzkiego 27
tel. 67 353 38 38

www.grupamago.pl

Krzysztof CZARNECKI

POSEŁ BLISKO LUDZI

Pełnomocnik PiS w okręgu pilskim

KrzysztofCzarnecki.liderPiS

(Nie) sprawiedliwość do trzech razy sztuka?

Ile razy trzeba w Polsce kogoś uniewinnić, żeby mógł w końcu poczuć się niewinny? Albo odwrotnie jak bohater Kafki? Poznańska prokuratura idzie na rekord. Dwukrotnie zaskarżyła wyrok uniewinniający pilanina Adama Z. od zarzutu zabójstwa Ewy Tylman. Była to bez wątpienia najgłośniejsza sprawa

dekady. Czy będzie trwać kolejną? Brak dowodów winy, a łańcuch poszlak zbyt słaby. Tak uznał poznański Sąd Okręgowy wydając drugi wyrok uniewinniający. I w tym miejscu wszyscy powinni postawić kropkę. Tak się jednak nie stało. Adam Z. ponownie stanie przed sądem i wszystko wskazuje na to, że ponownie zostanie uniewinniony. Czy prokuratura w końcu pogodzi się z wyrokiem?

Można jeszcze zrozumieć ojca Ewy Tylman, który chce ukarania winnego nawet w sytuacji gdy żadnego winnego nie ma. Chce, żeby ktoś zapłacił za śmierć jego córki i jego własny ból. Ojciec ma do tego prawo nawet jeżeli to wbrew wszelkiej logice, ale to prawo ojca, a nie prokuratury. Już dość. Już wystarczy. Jeżeli nie zostawimy sprawiedliwości sędziom, to po co nam sądy?

ZDJĘCIE TYGODNIA

Piła lubi biegać na ...jesień. Co roku jesienny bieg cieszy się dużą frekwencją. Piła lubi biegać również rodzinie.

Krajna Folk Festival po raz pierwszy

FESTIWAL 16 września w Radawnicy odbyła się pierwsza i z pewnością nie ostatnia edycja festiwalu Krajna Folk Festival. Organizatorem był Uniwersytet Ludowy w Radawnicy.

Jak zdradzają organizatorzy, pomysł stworzenia festiwalu kielkował od dawna. Przecucie, że będzie to wyjątkowy czas pełen uśmiechu, tańca i poznawania siebie, nie zawiodło. Włożyli ogrom pracy w przygotowania, a efekt przerósł ich najśmielsze oczekiwania. Na festiwalu nie zabrakło żadnej z tych rzeczy, które tworzą i umacniają społeczność. Była muzyka, taniec, śmiech, rozmowa, dobre jedzenie, ciekawe atrakcje dla

dzieci. Przede wszystkim była wspólnota.

Pierwszym punktem wydarzenia była debata „Krajeński Szczyt Liderów”, którą poprowadzili prof. dr hab. Małgorzata Rosalska z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz Jakub Mincewicz z Uniwersytetu Ludowego w Radawnicy. W debacie uczestniczyli m.in. starosta Ryszard Goławski, Piotr Lach, wójt gminy Złotów, prof. Jowita Kęcińska-Kaczmarek z Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej

Fot. Uniwersytet Ludowy w Radawnicy x4

w Poznaniu, Barbara Mincewicz, dyrektor Uniwersytetu Ludowego w Radawnicy.

W szerokim gronie rozmawiano o współpracy samorządów z organizacjami pozarządowymi, szczególnie uwzględniając kwestię potrzeb, barier i możliwości.

Po debacie przyszedł czas na inne festiwalowe wydarzenia: przegląd zespół folklorystycz-

nych, konkursy, zabawy, konkurs kulinarny „Jabłkowe jadlo”, koncert gwiazdy festiwalu - folkowej kapeli Góralska Hora oraz widowiska w wykonaniu Teatru Ulicznego oraz Teatru Ognia. Były też stoiska artystyczne, rzemieślnicze, KGW oraz strefa dla dzieci. A najwięcej było dobrej zabawy. Kolejny festiwal już za rok.

Opr. TR

R E K L A M A

ZBIGNIEW

AJCHLER

nr **3**
na liście

Materiał wyborczy KW Prawo i Sprawiedliwość

Henryk Szopiński: zmiana, której oczekujesz

15 października zdecydujemy przy urnach wyborczych jaka będzie Polska. Czy również Pana zdaniem stawka wyborów nigdy nie była tak wysoka?

To najważniejsze wybory od 1989 r. Zdecydują czy Polska zostanie w gronie państw demokratycznych i praworządnych czy przesunie nas na wschód Europy pozbawiając szans na normalny rozwój i godne życie.

Henryk Szopiński zdobywa mandat posła i co dalej? Co będzie priorytetem w Pana pracy parlamentarnej?

Kultura jest mi najbliższa, ale podobnie jak w Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w obszarze moich zainteresowań jest także szeroko pojęta infrastruktura oraz ochrona środowiska.

Jest Pan doświadczonym samorządowcem. To potencjał, który można wykorzystać również w Sejmie.

Jestem przekonany, że motywacji, determinacji i sił mi nie zabraknie, a dotychczasowe doświadczenie samorządowe będzie dodatkowym atutem. Lubię rozpoczęte sprawy doprowadzać do końca.

Jak w przypadku wygranej opozycji będzie wyglądała scena polityczna?

Demokratyczna opozycja deklaruje wspólne utworzenie rządu. Trzecia Droga, w tym PSL, będzie ważnym partnerem dla Koalicji Obywatelskiej w sprzątaniu po PiS.

Dlaczego 15 października najlepszym wyborem będzie właśnie Koalicja Obywatelska i Henryk Szopiński?

Odpowiedzią na to pytanie niech będzie moje hasło „zmiana, której oczekujesz”. Zmiana to nie tylko odwołanie PiS od władzy, ale to również nowe twarze w polskim parlamencie.

Instytut UAM w Pile będzie kształcił przyszłych lekarzy

EDUKACJA Piłski Nadnotecki Instytut Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza będzie kształcił przyszłych lekarzy - poinformował o tym podczas wizyty w Pile premier Mateusz Morawiecki. Plan zakłada, że studenci nauk na wydziale medycznym w Pile rozpoczną już w kolejnym roku akademickim.

Uruchomieniu w Pile wydziału medycznego poinformował we wtorek podczas wizyty w Nadnoteckim Instytucie UAM premier Mateusz Morawiecki.

- Rozmawiałem o tym od dłuższego czasu z panem posłem Zbigniewem Ajchlerem, również z panem starostą piłskim. To jest też część naszej strategii. Strategii przyjmowania coraz większej liczby medyków, aby w polskiej służbie zdrowia było jak najwięcej lekarzy, aby skrócić kolejki. Wcześniej, przez 25 lat, lekarze wyjeżdżali z Polski. Kiedy przejmowaliśmy władzę lekarzy było około 167 tysięcy, teraz jest ich 191 tysięcy - mówił szef rządu.

Jak dodał premier Mateusz Morawiecki - wydział medyczny Nadnoteckiego Instytutu UAM może rozpocząć działalność już w roku akademickim 2024/2025.

- Chcemy, aby w Pile powstał osobny wydział medyczny i żeby na pierwszy rok można

było przyjmować 60 studentów, przyszłych medyków. Na kolejne lata będą pojawiały się kolejne nabory, a więc po kilku latach może kształcić się tu kilkuset przyszłych lekarzy w różnych dyscyplinach - mówił w Pile premier Mateusz Morawiecki.

Na ten cel Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu otrzymał 40 milionów złotych w obligacjach skarbowych.

- W przyszłym roku akademickim chcemy rozpocząć kształcenie 60 lekarzy. Środki, które pan premier przekazał, są konieczne żeby dostosować infrastrukturę do kształcenia przyszłych medyków - mówiła rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu prof. Bogumiła Kaniewska.

Przed uruchomieniem w Instytucie UAM przy ulicy Kołobrzeskiej w Pile wydziału medycznego trzeba będzie jeszcze m.in. wybudować prospektorium i zorganizować centrum symulacji medycznych.

- Chciałabym, żeby te 40 milionów złotych wystarczyło, ale tak nie jest. Będziemy się starali o dodatkowe pieniądze - mówiła w Pile rektor UAM.

Jak zapewniała prof. Bogumiła Kaniewska - uczelnia prowadziła już też nieoficjalne rozmowy poszukując kadry na kierunek lekarski w Pile.

Przed wizytą w Pile premier Mateusz Morawiecki gościł też m.in. w Wałczu, gdzie wizytował nową halę sportową na terenie Centralnego Ośrod-

ka Sportu. Później wziął udział w otwartym spotkaniu z mieszkańcami i sympatykami w Trzciance.

RED

R E K L A M A

**Koalicja
Obywatelska**

DO SEJMU

**Henryk
Szopiński**

pozycja

5

Materiał sfinansowany przez KKW KOALICJA OBYWATELSKA PO . NIPL ZIELONI

**Zmiana,
której
oczekujesz**

R E K L A M A

**CZAS NA
ZMIANY
KRÓTKA
PIŁKA!**

Adam

Luboński
NR 2 ☒ na liście

**TRZECIA
DROGA**

Polska 2050
Szymona Hołowni

Sfinansował Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga
Polska 2050 Szymona Hołowni – Polskie Stronnictwo Ludowe

Marsz Miliona Serc. Pilanie w Warszawie

POLITYKA Trzecia fala Solidarności. Tak Marsz Miliona Serc w Warszawie nazwał lider Platformy Obywatelskiej Donald Tusk. Według warszawskiego ratusza w wydarzeniu wzięło udział około miliona osób. Wśród uczestników byli również pilanie.

Marsz Miliona Serc organizowany przez Platformę Obywatelską rozpoczął się w samo południe na rondzie Dmowskiego. Na początku marszu przemawiał lider PO, Donald Tusk.

- Kiedy widzę setki tysięcy uśmiechniętych twarzy, czuję, że nadchodzi przełomowy moment w historii naszej ojczyzny. Przeżyłem już kilka takich chwil. Nikt nie wierzył wtedy, że takie zdarzenia, takie tłumy, takie emocje mogą się nam przydarzyć ponownie w naszej historii. Dzisiaj następuje wielka zmiana, sygnał wielkiego polskiego odrodzenia – podkreślił Donald Tusk.

Przemawiali również: Rafał Trzaskowski, Waldemar Czarzasty, Michał Kołodziejczyk, Jurek Owsiak i najmłodsza kandydatka PO, Wiktoria Bartosiewicz. Po przemówieniu Jurka Owsiak marsz

ruszył. Według warszawskiego ratusza, w kulminacyjnym momencie w wydarzeniu brało udział około miliona osób. Marsz przebiegał w radosnej, świątecznej niemal atmosferze. Były flagi, transparenty, koszulki oraz emblematy w kształcie serca. Marsz zakończył się po czterech godzinach.

- Chcę wam uroczystie ślubować zakończenie wojny polsko-polskiej dzień po wyborach; jak się pogoni agresora, to już nie będzie powodu do wojny. Jesteśmy tu po to, żeby wygrać – powiedział już na zakończenie marszu Donald Tusk. Podsumował go słowami: - My, Naród.

Na trasie Marszu Miliona Serc byli również pilanie, w tym startujący do Sejmu prezydent Piotr Głowski oraz ubiegająca się o reelekcję posłanka Maria Małgorzata Janyska.

Fot. Archiwum

TR

Standerski i Śmiszek: Sprawimy, że pieniądze z KPO trafią do Piły i regionu

WYBORY Te pieniądze nam się należą – mówił w Pile o unijnych środkach z KPO jeden z liderów Lewicy, Krzysztof Śmiszek. - Dla powiatu pilskiego to ponad miliard złotych – dodał Dariusz Standerski, zapewniając że nowy rząd odblokuje te pieniądze.

To są niezwykle istotne wybory. One będą przesądzały o tym, czy idziemy na wschód czy zachód, czy będziemy szli do przodu czy będziemy stać w miejscu i nie rozwijać się. Te wybory odpowiadzą na pytania: czy Polska wreszcie odzyska godność, czy Polska wreszcie wróci do „rodziny europejskiej” i czy Polska wreszcie będzie mogła być pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej? - mówił, zachęcając do udziału w październikowych wyborach parlamentarnych poseł Krzysztof Śmiszek, wiceprzewodniczący Koalicyjnego Klubu Parlamentarnego Lewicy.

Zarówno Krzysztof Śmiszek, jak i Dariusz Standerski - lider listy Lewicy do Sejmu w okręgu pilskim - skupili się na unijnych środkach z Krajowego Planu Odbudowy.

- Piła, tak jak wiele miast tej wielkości, boryka się z różnymi

problemami. Jest to miasto, które rozwija się i w którym mieszkańcom żyje się dobrze, ale mogłoby żyć się lepiej, gdyby nie uparty rząd, który poprzez swoje wewnętrzne kłótnie i gierki sprawia, że do Polski nie płyną pieniądze z Krajowego Planu Odbudowy - mówił w Pile Krzysztof Śmiszek. - W tym KPO Lewica wpisała 75 tysięcy mieszkań z tanim czynszem na wynajem. W Pile także mogłyby powstawać te mieszkania. Przez konflikt Ziobry z Kaczyńskim od ponad ośmiuset dni nie mamy tych pieniędzy - dodał.

- Pieniądze z KPO dotyczą także nas - miejsc pracy w naszym regionie, naszej infrastruktury i codziennego życia. Od ponad dwóch lat blokowane jest ponad 260 miliardów złotych, w tym miliard złotych dla powiatu pilskiego. Te pieniądze można by przeznaczyć na odtwarzanie linii kolejowych, nowe linie autobusowe i na nowe miejsca

pracy, także w powiecie pilskim. W KPO jest specjalny obszar dofinansowania bezpośrednio dla przedsiębiorców na nowe miejsca pracy i zwiększenie produktywności - mówił Dariusz Standerski.

Działacze Lewicy zapewniali, że nowy rząd, który wyłonią październikowe wybory sięgnie po pieniądze z KPO. - Jestem przekonany, że po 15 października będziemy mieli nowy demokratyczny rząd, a Lewica będzie

jego częścią. I pierwszą rzeczą, jaką Lewica zrobi w nowym rządzie będzie to, że spowodujemy że premier tego nowego rządu pojedzie do Brukseli, uruchomi te pieniądze i one wreszcie popłyną szerokim strumieniem

do Polek i Polaków. Bo - parafrazując klasykę - te pieniądze nam się należą - mówił Krzysztof Śmiszek. - To jest wstyd i hańba, że polski rząd blokuje te pieniądze, także mieszkańcom Piły - dodał.

R E K L A M A

Blacharstwo - Lakiernictwo

- kabina bezpyłowa
- mieszalnia lakierów firm SPIES HECKER i R-M
- polerowanie
- rama do napraw powypadkowych
- lutospawarka (spawanie miedzią)
- wynajem aut
- rozliczamy szkody ze wszystkimi firmami ubezpieczeniowymi

AUTO - LUBOŃSKI

tel. 602 185 327

Adam Luboński

WŁAŚCICIEL

ul. Rodakowskiego 100 i 102 a
64-920 Piła
auto.lubonski@op.pl

R E K L A M A

2. DAMIAN

GARLICKI

RATOWNIK MEDYCZNY Z PIŁY

 KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

Jarosław Maciejewski: dość kłótni, do przodu!

Jak ważne są wybory, które czekają nas 15 października?

To chyba najważniejsze wybory parlamentarne po 1989 roku. To wybory do których idziemy jako społeczeństwo bardzo podzieleni, często skłóceni i nierozumiejący o czym mamy zdecydować. Te wybory mają bardzo duże znaczenie na arenie politycznej naszej Ojczyzny. Jak widzimy nasze otoczenie to możemy zobaczyć jak bardzo zubożało społeczeństwo w ostatnich latach, jak bardzo rządzący wmówili nam, że ich decyzje są właściwe, a przecież rządzą od 8-lat!!! Afery o jakich mówimy w ostatnich latach pokazują hipokry-

zję i obłudę tej władzy. Należy wspomnieć przede wszystkim profil demokracji i trójpodziału władzy. Wiem, że większość Polaków nie jest świadoma tego, że tak właśnie stanowi się prawo i władza sądownicza powinna być niezależna od polityków, ale czy wie to reszta społeczeństwa?

Te wybory to również ważna sprawa dla kształtowania postaw w naszych rodzinach. To element rodzinnej tradycji i zachowań patriotycznych, które są tak ważne. Przecież obecnie model rodziny kształtowany jest przez „starego kawaler” i grupę jego zwolenników.

Te wybory są ważne również dla naszej służby zdrowia i edukacji. Jak bardzo, to zobaczcie Państwo czego rządzący chcą uczyć nasze dzieci, przypomnijcie sobie też afery rozdawnicze w ministerstwie edukacji. Również zdrowie to niewyjaśnionych afer i wydanych pieniędzy pod przykrywką covidu, gdzie miano ratować ludzi, a budowano nigdy nie wykorzystane szpitale tymczasowe. Zrozumiecie wtedy Państwo jak jest waga naszych decyzji 15 października. Czy nadal chcemy tkwić w rozdawnictwie, które prowadzi rząd i wszystko nazywa „plus”. Czy chcemy żyć w wolnym demokratycznym kraju, w którym do kościoła idziemy by spotkać się z Panem Bogiem i dbamy o te wartości, a nie do miejsca, które kojarzy się z zachowaniami nieakceptowanymi przez społeczeństwo.

Jaką rolę będzie miał do odegrania PSL?

PSL jak zawsze chce i będzie reprezentantem różnych środowisk społecznych poczynając od naszych „małych ojczyzn” związanych z wioskami i małymi miastami, ale też aglomeracjami miejskimi. Będzie reprezentantem środowisk społecznych poczynając od rolników i mieszkańców wsi, a kończąc na inteligencji i śro-

dowiskach różnych organizacji społecznych. PSL w demokratycznym rządzie będzie realizował swoje postulaty wyborcze, które są na naszych sztandarach wyborczych i z którymi idziemy do ludzi by być jak najbliżej lokalnych środowisk. PSL będzie wypełniał rolę, która jest przypisana demokracji, bo to jest jeden z kanonów istnienia naszego ugrupowania od ponad 120 lat.

A jak Pan widzi swoją rolę w Sejmie? Co będzie dla Pana priorytetem?

Moje najważniejsze postulaty to troska o naszą „małą ojczyznę” o sołectwa, małe miasteczka, troska o sołtysów i rady sołeckie, a także rady osiedli. To dla nich chcę zostać posłem i pomóc przeprowadzić dobrą reformę samorządową, która będzie służyła tym społecznościom, a nie odsuwała je na marginesy decyzyjności. Priorytetem będzie dla mnie również rolnictwo i wsparcie rolników, małych rodzinnych gospodarstw, które utrzymują się z pracy rąk własnych, a także gospodarstw towarowych, które produkują żywność. Szczególnie ważne jest maksymalne skrócenie łańcucha dostaw przez producentów rolnych, od pola do stołu.

Kolejnym ważnym elementem mojej pracy poselskiej, jeżeli będzie mi to dane, będzie

troska o mikro i małe przedsiębiorstwa, które stanowią główne źródło dochodów budżetu państwa. Nie można niszczyć takich przedsiębiorstw. Należy tworzyć jak najlepsze warunki dla ich rozwoju.

Edukacja, zdrowie i praworządność to te wszystkie postulaty, którymi również kierujemy się jako partia polityczna.

Jest Pan skutecznym politykiem w samorządzie. Czy można być równie skutecznym w Sejmie?

Gdyby tak nie było nie startowałby w tej kampanii. Skuteczność polega na umiejętności realizowania postulatów i przekładaniu ich w realne działania. Nie może być tak, że przyjeżdżam do lokalnych władz, wójtów, burmistrzów czy starostów i rozdaję tabliczki, promesy mówiąc, że możesz tyle dostać, ile dajemy, a nie tyle, ile wynosi koszt inwestycji. To przykład z mojego sołectwa, gdzie niebawem dowiemy się, że rządzący zdecydowali o przekazaniu 8 milionów złotych, chociaż potrzeba 15 milionów. Moją dewizą będą konkretne działania.

Masz głos, masz wybór. Dlaczego 15 października tym najlepszym wyborem będzie lista nr 2 oraz Jarosław Maciejewski poz. 18?

Chcę zostać posłem, bo mam konkretne cele do zrealizowania, konkretne przedsięwzięcia dla regionu, a także konkretne zadania dla naszego kraju. To wszystko składa się na jeden cel: zostać posłem. Goszcząc na łamach tej gazety chcę, żebyście Państwo mogli poznać część mojej osobowości, część moich wartości, którymi kieruję się w życiu, które wyniosłem z domu rodzinnego. Moi rodzice w pocie czoła pracowali na to, co osiągnęliśmy. Razem z trójką rodzeństwa wychowywałem się w rodzinie wielopokoleniowej. Dziadkowie mieszkając z nami pokazywali na wartości ważne dla człowieka, dla sąsiada, dla nas samych. Mając dwóch synów staraliśmy się wspólnie z żoną przekazać im to wszystko, co wynieśliśmy z naszych domów rodzinnych. Dziś jako polityk mogę powiedzieć, że nie tylko wiem dlaczego idę do Sejmu, a wiem też, że wartości, które wyniosłem z rodzinnego domu, wartości, którymi kieruje się PSL, a także założenia programowe Trzeciej Drogi, są tymi, które uważam za najistotniejsze. Szanowni Państwo, proszę o oddanie na mnie głosu w dniu 15 października, a obiecuję, że nie będziecie się wstydić tej decyzji. Dość kłótni, do przodu!

W Pile wokół wody

WODA We wtorek, 26 września, w hotelu Gromada w Pile odbyło się Forum Spółek Wodnych Województwa Wielkopolskiego - jedno z cyklu spotkań skupiających spółki wodne z poszczególnych subregionów Wielkopolski.

Spotkanie zostało zorganizowane przez piłski oddział Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku. Wzięli w nim udział przedstawiciele spółek wodnych oraz władze gmin z powiatu chodzieskiego, czarnkowsko-trzcianieckiego, piłskiego, wągrowieckiego oraz złotowskiego.

Wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski przedstawił kierunki rozwoju Wielkopolski. Zachęcał też samorządy oraz jednostki pozarządowe do współpracy i uczestnictwa w procesie odnowy wielkopolskiej wsi.

Stefan Pawlak z Departamentu Rolnictwa zapoznał samorządowców oraz przedstawicieli spółek wodnych z zasadami pomocy finansowej udzielanej spółkom wodnym przez samorząd województwa.

Omówiono również program retencjonowania i wykorzystywania wód opadowych z dachów obiektów użyteczności publicznej „Deszczówka”, który przedstawił dyrektor departamentu Szymon Wdowczyk.

Z kolei Grzegorz Smytry, dyrektor Regionalnego Zarzą-

du Gospodarki Wodnej omówił szczegółowo problemy z jakimi borykają się spółki wodne oraz jak ich unikać w przyszłości.

W spotkaniu uczestniczył także poseł Krzysztof Paszyk.

Opr. TR

Ruszają przetargi na kolejne odcinki S10

INWESTYCJE W ciągu najbliższych tygodni GDDKiA ogłosi przetargi na realizację trzech odcinków drogi ekspresowej numer 10 Piła - Szczecin o łącznej długości 36,1 km.

Planowane przetargi dotyczą odcinków: Szczecin Kijewo - Szczecin Zdunowo (długość 4,4 km), Recz - Cybowo (długość 15,1 km), Cybowo - Łowicz Walecki (długość 16,6 km).

Docelowo, droga S10 Szczecin - Piła będzie dwujezdniową drogą ekspresową z dwoma pasami ruchu w każdą stronę. Droga została podzielona na osiem odcinków realizacyjnych. Wybudowany zostanie fragment łączący węzeł Szczecin Kijewo (autostrada A6) z gotowymi już odcinkami od Zdunowa (granica Szczecina) do końca obwodnicy Stargardu oraz siedem odcinków od Stargardu do Piły (z wyłączeniem funkcjonującej już od 2020 roku obwodnicy Wałcza) - informuje GDDKiA.

- Nowa droga ekspresowa S10 będzie omijała miejsco-

wości, przez które przebiega obecna DK10, między innymi Suchań, Recz, Kalisz Pomorski i Mirosławiec. Na węźle Piła Północ - przyszłym połączeniu S10 i S11 - zakończy się odcinek Szczecin - Piła. Na trasie przewidziano budowę jedenastu węzłów drogowych. Powstanie też pięć par Miejsc Obsługi Podróżnych i dwa Obwody Utrzymania Drog - informuje Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Na ekspresową „dziesiątkę” w najbliższych okolicach Piły musimy jednak jeszcze poczekać.

- W przygotowaniu znajduje się m.in. odcinek Wyrzysk - Bydgoszcz (40 km). Złożyliśmy wniosek o uzyskanie DŚU (tzw. „decyzja środowiskowa” - red.) dla odcinka Piła - Wyrzysk (o długości ok. 28 km) i czekamy na jej wydanie. Opracowujemy dokumentację do złożenia wniosku o DŚU dla dobudowy drugiej jezdni dla obwodnicy Wyrzyska (na odcinku 5 km) - informuje GDDKiA.

Gotowa już S10 o długości około 410 km, będzie łączyła Szczecin przez Piłę, Bydgoszcz i Toruń z aglomeracją Warszawską. Realizacja wszystkich brakujących odcinków zapisana jest w Rządowym Programie Budowy Dróg Krajowych do 2030 r.

RED

Ponad 100 milionów dla 11 samorządów. Nowe rozdanie z unijnego programu

SAMORZĄD W piątek marszałek Marek Woźniak podpisał porozumienie warte 23,5 mln euro. Chodzi o nowe unijne rozdanie dla samorządów tworzących Piłski Obszar Strategicznej Interwencji (POSI).

POSI to specjalna koperata unijnego dofinansowania, którą stworzyliśmy dla gmin: Piła, Kaczory, Szydłowo, Ujście, Wysoka, Trzcianka i Krajenka – wyjaśnia marszałek Marek Woźniak. - Wkład unijny na poziomie ponad 26 mln euro został wydzielony z zarządzanego przez nas Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Ta formuła będzie kontynuowana w najbliższych latach z puli nowego programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski (FEW) 2021-2027. Porozumienie w tej sprawie podpisali marszałek Marek Woźniak w imieniu Zarządu Województwa, dysponenta FEW, a w imieniu pilskiego związku ZIT – Piotr Głowski, prezydent Piły.

Będzie to już jednak inne OSI. Po pierwsze powiększy się o cztery dodatkowe samorządy - miasta Chodzież

i Złotów wraz z gminami wiejskimi – gminą Chodzież i gminą Złotów. Po drugie zyskało rangę Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Jego formuła zakłada realizację projektów, których efekty wykraczają poza obszar pojedynczej gminy.

Co to oznacza w praktyce? Gminy aplikujące w konkursach z puli ZIT będą musiały zwrócić uwagę przede wszystkim na zintegrowany charakter projektów.

- Muszą to być projekty partnerskie i cechować je powinien wspólny efekt, oznaczający np. ponadgminne korzystanie ze stworzonej nowej infrastruktury lub w przypadku projektów adresowanych bezpośrednio do mieszkańców – objęcie wsparciem uczestników, z co najmniej dwóch samorządów obszaru funkcjonalnego – mówi Grzegorz Potrzebowski, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej UMWW w Poznaniu.

Wreszcie po trzecie, jedenaście samorządów tworzących pilski ZIT będzie dysponować budżetem unijnym w wysokości ponad 23,5 mln euro. To trzecia, co do wielkości pula środków, którą zarząd województwa przeznacza na ZIT-y w Wielkopolsce.

Wprawdzie pilska strategia ZIT nie jest jeszcze przyjęta, ale w ramach porozumienia wskazano obszary tematyczne wraz z podziałem środków. Najwięcej pieniędzy z puli pilskiego ZIT-u ma zostać wydane na infrastrukturę transportu miejskiego (ponad 11,5 mln euro), a więc na kontynuację rozwiązań z poprzedniej perspektywy. Będą to zakupy autobusów zero i nisko emisyjnych, powstaną węzły przesiadkowe integrujące transport kolejowy z miejskim. Nie zabraknie budowy kolejnych kilometrów ścieżek rowerowych.

Równie istotną kwestią będą projekty związane z adaptacją

Fot. UM Piła

do zmian klimatu (ponad 5,5 mln euro). To nowość w programie, a jednocześnie unijna odpowiedź na wyzwania klimatyczne. Będą również rozwijane e- usługi w administracji publicznej. Piłski ZIT stawia także na projekty społeczne. Ponad 2 mln euro zostanie wydane na projekty poprawia-

jące jakość usług społecznych i zdrowotnych oraz integrujących społeczność lokalną. Nie zapomina się o projektach edukacyjnych.

- Jestem pewny, że ZIT nie tylko przyspieszy wykonanie inwestycji na terenie Piły i 10 gmin naszego regionu uczestniczących w programie,

ale przede wszystkim w naturalny i znaczący sposób wpłynie na ich prawdziwą integrację i działania 11 samorządów, dla osiągnięcia wspólnych celów, jakimi są bezpieczne i dostanie życie mieszkańców – podkreśla prezydent Piły Piotr Głowski.

UMWW w Poznaniu

TRZECIA DROGA

lista nr 2

Jarosław Maciejewski
nr 18 lider wśród samorządowców

Krzysztof Paszyk
nr 1 lider wśród posłów

PSL

MATERIAŁ KKW TRZECIA DROGA PSL-PL2050 SZYMONA HOŁOWNI

Z PIERWSZEJ RĘKI

aktualności Miasta Piły

50 000 złotych wsparcia dla Rodzinnych Ogródów Działkowych

Po raz kolejny gmina Piła wsparła finansowo Rodzinne Ogrody Działkowe. 50 000 złotych dofinansowania z budżetu Miasta Piły przeznaczono na tworzenie warunków dla rozwoju stowarzyszeń ogrodowych, które prowadzą rodzinne ogrody działkowe na terenie Piły.

- Piła jest takim dobrym przykładem dla innych samorządów. Dziękujemy, że możemy co roku liczyć na wsparcie ze strony Urzędu Miasta. Dotacja zostanie rozdzielona między pięć ogrodów. Każdy otrzyma po 10 tysięcy złotych na poprawę infrastruktury ogrodowej - powiedział **Marian Praczyk**, prezes piłskiego oddziału Polskiego Związku Działkowców.

Dotacja dotyczy indywidualnych inwestycji, a beneficjentami zostały:

- Rodzinny Ogród Działkowy „GWDA” w Pile - 10 000 zł na modernizację gablot informacyjnych.
- Rodzinny Ogród Działkowy im. Sz. Pieniążka w Pile - 10 000 zł na modernizację bramy wjazdowej.
- Rodzinny Ogród Działkowy „KOLEJARZ” w Pile

fot. UM Piły

- 10 000 zł na modernizację wewnętrznej sieci energetycznej.
- Rodzinny Ogród Działkowy „Malwa” w Pile - 10 000 zł na modernizację ogrodzenia.
- Rodzinny Ogród Działkowy „ZA PARKIEM” w Pile - 10 000 zł na modernizację dachu nad świetlicą.

- Kolejne pieniądze zostały przekazane dla piłskich ogrodów działkowych. Byliśmy jednym z pierwszych samorządów, który podjął takie uchwały i zabezpieczył środki w budżecie, by wspierać tych, którzy tak naprawdę dbają o nasze miasto, o przyrodę i są naszymi zielonymi płucami - podkreśla prezydent Piły **Piotr Głowski**.

Kolejne zmiany na OTW Płotki

Infrastrukturę na terenie Ośrodka Turystyczno-Wypoczynkowego Płotki czeka rozbudowa. Pierwszym etapem będzie przebudowa parkingu, później pojawi się tu nowy budynek administracji, punkt medyczny i wiatra - scena z zadaszeniem, a dodatkowo przestrzeń magazynowa.

W tym sezonie wyremontowano drogę dojazdową do ośrodka; wymieniono nawierzchnię asfaltową, pojawiło się też nowe oświetlenie. Inwestycja kosztowała blisko 650 000 złotych. Kontynuacją tego przedsięwzięcia będzie przebudowa parkingu, a kolejnym etapem budowa nowego budynku administracji, którym pomieści recepcję i punkt medyczny. Obok budynku powstanie wiatra - scena z zadaszeniem, a także przestrzeń magazynowa.

- Budynek, który istnieje, zostanie wyburzony. Nowe obiekty będą parterowe, połączone częściowo z działającymi tu sanitariatami i wiatą. Zamknie to w pewien sposób przestrzeń tego

placu. Wykorzystamy istniejącą zieleni, a nowe elementy będą nawiązywały do istniejącej architektury tworząc spójną przestrzeń - zapowiada prezydent Piły **Piotr Głowski**.

Jednocześnie trwają prace dokumentacyjne nad następnym projektem, który będzie tu realizowany. Będzie nim promenada w kierunku jeziora. Szczegóły wkrótce.

fot. Archi-Graf

Nagrody prezydenta za wyniki w nauce i w sporcie

Aż 163 uczniów i uczennic z piłskich szkół podstawowych otrzymało Nagrody Prezydenta Miasta Piły za wybitne osiągnięcia w nauce i w sporcie. W tym roku pula pieniędzy przeznaczonych na ten cel wyniosła 77 800 złotych.

- Gratuluję wszystkim nagrodzonym! Gratulacje i podziękowania należą się także nauczycielom, trenerom i rodzicom. Zdaję sobie sprawę, że bez państwa wsparcia część z tych sukcesów byłaby trudniejsza do osiągnięcia - podkreślił prezydent Piły **Piotr Głowski**.

Aby otrzymać Nagrodę Prezydenta Miasta Piły należy spełnić kilka kryteriów. Nagroda w kategorii nauka przyznawana jest uczniom, którzy uzyskali średnią ocen minimum 5,50 (kl. IV-VI) lub 5,30 (kl. VII-VIII) oraz zajęli minimum trzecie miejsce w konkursie miejskim objętym

patronatem Prezydenta Miasta Piły. Sukcesom sportowym (minimum III miejsce w Wielkopolsce w swojej dyscyplinie) muszą towarzyszyć dobre wyniki w nauce - średnia ocen minimum 4,50 (kl. IV-VI) lub 4,30 (VII - VIII).

fot. UM Piły

Ponad milion złotych na piłski sport!

Kolejne pieniądze na rozwój sportu w naszym mieście przekazane. Tym razem do Klubu Sportowego Akademii Siatkówki Braci Lach i Klubu Piłkarskiego Piła trafi łącznie 235 000 złotych. Wsparcie otrzyma też klub żużlowy Enea Polonia Piła, do którego trafi 600 000 złotych.

Akademia Siatkówki Braci Lach przeznaczy 160 000 złotych na rozwój piłki siatkowej kobiet w naszym mieście, natomiast KP Piła wykorzysta 75 000 złotych na dalszy rozwój piłki nożnej przez wspieranie drużyny seniorskiej w rozgrywkach V Ligi i rezerw pierwszego składu w B Klasie.

- Chciałbym podziękować za wieloletnie wsparcie. Klub istnieje od 2016 roku. Kiedy zaczęliśmy byliśmy pustynią a dzisiaj zaczynamy się liczyć, jeśli chodzi o piłkę nożną. W dalszym ciągu chcemy rozwijać klub. Chcemy, żeby kibice pojawiali się na stadionie. Dzięki temu wsparciu udaje się nam to realizować - mówi **Mariusz Januzik**, dyrektor sportowy KP Piła

- W ciągu dwóch lat zrealizowaliśmy założony plan, czyli awansowaliśmy do 1. Ligi Kobiet.

Dzięki wsparciu Pana Prezydenta i Urzędu Miasta Piły, mamy możliwość realizować swoje cele. Będziemy dążyć do tego, żeby w tym sezonie znaleźć się w pierwszej czwórce - mówi **Przemysław Lach**, prezes Klubu Sportowego Akademii Siatkówki Braci Lach.

Warto wspomnieć, że w przypadku piłki siatkowej i nożnej

to już druga w tym roku transakcja. W styczniu klub siatkarski otrzymał wsparcie w wysokości 80 040 złotych, a klub piłkarski 100 000 złotych. Dodatkowo obydwa kluby starają się w ciągu roku o mniejsze dotacje, z których otrzymali kolejno 45 000 i 27 000, a Akademia KP Piła - 25 000.

fot. UM Piły

Pilskie hospicjum chce się rozbudować

ZDROWIE Każdego dnia odbieramy telefony z pytaniami o wolne miejsca. Aktualnie w kolejce czeka ponad 70 osób - mówi wiceprezes Towarzystwa Pomocy Chorym, które prowadzi pilskie hospicjum i Zakład Opiekuńczo Leczniczy. Hospicjum planuje budowę kolejnego obiektu. TPCh kupiło już od miasta działkę pod tę inwestycję.

Nowy budynek pilskiego hospicjum ma stanąć przy ulicy Królewskiej w Pile, w sąsiedztwie tego, w którym działacze TPCh już niosą pomoc chorym. Towarzystwo kupiło właśnie od miasta działkę pod tę inwestycję. Decyzją Rady Miasta przy transakcji zastosowano 99-procentową bonifikatę.

- Nasze bardzo dobre doświadczenie, które wynika ze współpracy ze stowarzyszeniem przy budowie pierwszego budynku

hospicyjnego, owocuje dziś tym dokumentem. Widzimy jak wiele dobrego się tam wydarzyło i wiemy, że projekty realizowane są w sposób, który nie budzi wątpliwości. Osób, które potrzebują pomocy jest nadal wiele, więc trzeba działać - mówi prezydent Piły, Piotr Głowski.

Działka, którą Towarzystwo Pomocy Chorym kupiło od miasta została wyceniona na ponad milion złotych.

- Po zastosowaniu bonifikaty TPCh zapłaciło za nią około je-

denastu tysięcy - tłumaczy prezydent Piły.

Jak przyznaje wiceprezes Towarzystwa Pomocy Chorym - budowa nowego obiektu to po prostu konieczność.

- Nie mamy już miejsca dla kolejnych pacjentów. Przebywa tu obecnie 45 osób, a zapotrzebowanie jest olbrzymie. Na miejsce oczekuje ponad 70 osób. Każdego dnia odbieramy telefony z pytaniami o wolne miejsca - mówi Józefa Wiśniewska z TPCh.

Zakup działki pod budowę nowego obiektu to jednak tylko początek długiej i trudnej drogi. Według wstępnych szacunków koszt inwestycji może sięgnąć około 20 milionów złotych. Towarzystwo Pomocy Chorym chciałoby zrealizować budowę w ciągu

ośmiu lat. Nowy obiekt będzie przeznaczony dla kolejnych 45 pacjentów. Placówka ma oferować zarówno kolejne miejsca opieki całodobowej dla pacjentów, jak i możliwość skorzystania z rehabilitacji tym, którzy nie wymagają stałego pobytu w ośrodku.

Działalność Towarzystwa Pomocy Chorym im. Sługi Bożej Stanisławy Leszczyńskiej można wspierać na wiele sposobów, między innymi przekazując 1,5% podatku lub darowiznami. Szczegółowe informacje na temat form wsparcia są dostępne na stronie internetowej TPCh. **RED**

R E K L A M A

Okraglak będzie integrował

INWESTYCJE Kończy się remont Okraglaka, którego nowym przeznaczeniem będzie Pilski Instytut Integracji i Edukacji.

Charakterystyczny okraglak ponad 100-letni budynek w głębi ulicy Ludowej zyska nowe życie. Dawniej w Okraglaku mieściło się przedszkole, potem punkt wydawania ciepłych posiłków dla bezdomnych. Nowym przeznaczeniem budynku będzie międzypokoleniowa integracja mieszkańców.

Nowe miejsce będzie przyjazne seniorom i młody; dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Pojawi się tu winda, rampa przy

wejściu do budynku i miejsca parkingowe.

Prace remontowe powoli dobiegają końca. Zmieni się nie tylko sam budynek, ale również otoczenie wokół niego: obok budynku wykładany jest właśnie chodnik.

- To miejsce z założenia ma integrować przede wszystkim pokoleniowo. Chcielibyśmy, żeby i seniorzy, i młodzi ludzie tutaj mieli swoje miejsce. Padła z mojej strony publiczna obietnica, że będzie miał tutaj również siedzibę

Nadnotecki Uniwersytet Trzeciego Wieku, ale oprócz tego wiele innych stowarzyszeń zgłasza swój akces. Rozmawialiśmy też artystami, którzy chcieliby tu robić wystawy. Jest więc cała masa nowych pomysłów oprócz tych, które przygotowaliśmy - mówi prezydent Piły Piotr Głowski.

Koszt przebudowy i wyposażenia to blisko 3 mln złotych. Kolejne ponad 670 tys. zostanie przeznaczone na prowadzoną tu działalność.

Opr. TR

Z okazji Dnia Patrona Myśliwych - Świętego Huberta, w roku jubileuszu 100-lecia Polskiego Związku Łowieckiego, życzę wszystkim Myśliwym, Leśnikom, Braci Rolniczej dużo zdrowia i pomyślności.

Koleżankom i Kolegom życzę wspaniałych przeżyć w kniei i niezapomnianych łowów.

Niech Święty Hubert darzy Was nieustanną opieką i przypomina o poszanowaniu tradycji łowieckiej.

**Łowczy Okręgowy
Polskiego Związku Łowieckiego w Pile
Michał Kolasiński**

Nowy posterunek policji w Białosłiwie

POLICJA Policjanci z Białosłiwia doczekali się w końcu posterunku na miarę XXI wieku. Stara siedziba była w fatalnym stanie, a komfort pracy – żaden. Teraz warunki są nieporównywalnie lepsze.

Kolejna duża inwestycja w pilskim garnizonie. Pod koniec 2021 r. otwarto nową komendę w Pile. W tym tygodniu uroczystie otwarto nowy posterunek policji w Białosłiwie. Po starej siedzibie nikt nie płakał. W uroczystym otwarciu no-

wego posterunku wzięli udział nadinsp. Dariusz Augustyniak, zastępca komendanta głównego policji, Grzegorz Piechowiak, wiceminister rozwoju i technologii i przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Policji oraz komendant wojewódzki policji nadinsp. Piotr

Mąka wspólnie z zastępcami. Wśród gości byli również parlamentarzyści, samorządowcy, przedstawiciele służb oraz instytucji.

Najważniejszym momentem uroczystości było przekazanie symbolicznego klucza przez nadinsp. Dariusza Augustyniaka

Fot. KPP Pila x 2

na ręce mł. asp. Mateusza Tomczyńskiego, kierownika Posterunku Policji w Białosłiwie.

W Białosłiwie służbę na co dzień pełni ośmiu funkcjonariuszy. Nowy posterunek to parterowy budynek przystosowany do obsługi osób z niepełnosprawnościami. W środku znajduje się poczekalnia, biura

dla policjantów, pomieszczenie socjalne, a także szatnie z pełnym zapleczem sanitarnym. Dodatkowo na terenie obiektu znajduje się garaż na dwa pojazdy służbowe oraz parking dla interesantów.

Koszt inwestycji wyniósł 4,6 mln złotych. W całości został sfinansowany z budżetu pań-

stwa. Otwierając nowy posterunek komendant powiatowy policji w Pile mł. insp. Marcin Kowalski podkreślił, że jest to inwestycja ważna nie tylko dla samych policjantów, ale również dla mieszkańców gminy Miasteczko Krajeńskie i Białosłiwie.

TR

Złotowska straż pod sztandarem

STRAŻ 17 września przejdzie do historii złotowskiej straży pożarnej. W tym dniu odbyła się uroczystość nadania i przekazania sztandaru Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Złotowie.

Uroczystość rozpoczęła się mszą św. w kościele p.w. św. Stanisława Kostki w Złotowie. Następnie dowódca uroczystości mł. kpt. Krzysztof Waldowski poprowadził pododdziały na złotowski rynek, gdzie odbyła

się główna uroczystość. Rozpoczęło ją złożenie meldunku komendantowi wojewódzkiemu PSP nadbryg. Dariuszowi Matczakowi przez dowódcę uroczystości, podniesienie flagi państwowej oraz odegranie hymnu. Kulminacyjnym

punktem było przekazanie sztandaru Komendzie Powiatowej PSP w Złotowie. Zanim jednak sztandar trafił w ręce komendanta powiatowego PSP w Złotowie kpt. Tomasz Lewandowski odbyło się tradycyjne wbicie hono-

rowych gwoździ podtrzymujących sztandar. To przywilej zarezerwowany dla przedstawicieli komitetu honorowego sztandaru; darczyńcy wbili gwoździe na pamiątkowym tablo. Sztandar został też uroczystie poświęcony przez kapelana wielkopolskich strażaków ks. Mateusza Droba w asyście kapelana złotowskich strażaków ks. Jacka Salwy. Już poświęcony sztandar przewodniczący honorowego komitetu starosta Ryszard Gołowski przekazał na ręce komendanta wojewódzkiego. Następnie nadbryg. Dariusz Matczak wręczył sztandar komendantowi kpt. Tomaszowi Lewandowskiemu, który dokonał jego prezentacji i oddał pocztowi sztandarowemu.

Dowódcą pocztu sztandarowego został mł. kpt. Kacper Kaluta, sztandarowym – asp. Marcin Bratoszewski, a asystującym – mł. asp. Dominik Fiegler. Uroczysty apel na placu Paderewskiego zakończyła defilada pododdziałów.

TR

Fot. KP PSP Złotów x 3

R E K L A M A

NEUROLOGICZNY NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ CENTRUM LECZENIA STWARDNIENIA ROZSIANEGO OŚRODEK BADAŃ KLINICZNYCH im. dr n. med. Hanki Hertmanowskiej

Zapraszamy do naszego Ośrodka osoby cierpiące na chorobę Parkinsona, w której występuje między innymi drżenie rąk, a objawy nasilają się stopniowo w ciągu miesięcy i lat.

Jeśli dokucza Tobie drżenie, szczególnie nasilające się, gdy ręce są beczynne, czujesz, że całe Twoje ciało jest sztywne i trudno się poruszać,

czujesz się spowolniona/y, nie możesz się w pełni wyprostować, bawiasz się upadku, to zapraszamy do naszego Ośrodka na

BEZPŁATNE BADANIE neurologa oceniające Twój stan zdrowia.

Oferujemy Ci nowoczesne, bezpłatne opcje leczenia Twojej choroby.

Zapraszamy
62-064 Plewiska, ul. Fabianowska 40

Rejestracja telefoniczna (poniedziałek - piątek w godz. 10-16)

61 863 00 68 lub **506 444 900**

e-mail: neurologiczny.nzoz@gmail.com

www.hertmanowska.pl

Sprawa Ewy Tylman znów na wokandzie

SĄD Na wokandę Sądu Apelacyjnego w Poznaniu ponownie wraca sprawa pilanina Adama Z., który już dwukrotnie był uniewinniany od zarzutu zabójstwa Ewy Tylman. Prokuratura jednak nie odpuszcza.

Sprawa Ewy Tylman to jedna z najgłośniejszych spraw ostatnich lat. Ma swój początek pewnej listopadowej nocy 2015 r. w centrum Poznania. Adam Z. i Ewa Tylman wyszli razem z firmowej imprezy. Byli pijani. Po raz ostatni kamery nagrały ich nad Wartą w okolicy mostu św. Rocha. Ewa nie wróciła tamtej nocy do domu. Jej ciało wyło-

wiono z Warty dziewięć miesięcy później. Adam nic nie pamiętał. Jeszcze zanim znaleziono ciało prokuratura oskarżyła go o zabójstwo Ewy. Miał zepchnąć Ewę ze skarpy, a potem nieprzytomną wrzucić do wody.

W 2019 roku poznański Sąd Okręgowy po raz pierwszy uniewinnił pilanina od zarzutu zabójstwa. Prokuratura żądała dla niego 15 lat więzienia, ro-

dzina Ewy występujący jako oskarżyciele posiłkowi – dożywocia.

- W ocenie sądu materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, że oskarżony Adam Z. dopuścił się zabójstwa Ewy Tylman lub w jakikolwiek inny sposób przyczynił się do jej śmierci - tak sędzia Magdalena Grzybek uzasadniała tamten uniewinniający wyrok.

Według sądu, Adam Z. nie miał nie tylko motywu, żeby zabić, ale nie miał także szans, żeby dokonać zabójstwa w 5 minut i 8 sekund, bo na taki czas zniknął z miejskich kamer. Upadł też ewentualny zarzut nieudzielenia pomocy – sąd nie wykluczał bowiem zmiany kwalifikacji czynu. Sąd Apelacyjny uchylił jednak tamten wyrok i zwrócił jednak sprawę do ponownego rozpoznania.

- Adam Z. doskonale wiedział, co stało się w z Ewą Tylman i że znalazła się w wodzie – podkreślił wtedy sędzia Marek Kordowiecki. - Jak odchodził od rzeki, Ewa Tylman żyła, płynęła i on o tym wiedział.

Nie wiedział. Tak uznał skład sędziowski w powtórnym procesie uniewinniając po raz drugi Adama Z. Wyrok zapadł w maju 2022 r. Sąd uznał, że nie ma dowodów winy Adama Z. a łańcuch poszlak jest słaby. Zbyt słaby, by skazać nie tylko za zabójstwo, ale także za nieudzielenie pomocy.

- Brak jest wystarczających dowodów do przypisania oskarżonemu zbrodni zabój-

stwa. Nie ma również jakiegokolwiek bezpośredniego dowodu wskazującego na to, że oskarżony przyczynił się do tego, iż pokrzywdzona znalazła się w wodzie. Nie można wykluczyć scenariusza, że pokrzywdzona znalazła się w wodzie bez udziału osób trzecich – podkreślił sędzia Łukasz Kalawski.

Brakuje również dowodu na to, że Adam Z. to widział. Właśnie dlatego sąd uznał, że nie można go skazać za nieudzielenie pomocy. Prokuratura złożyła jednak apelację i od tego wyroku. Czy jak przegra po raz czwarty, w końcu odpuszczy?

Agnieszka Świdarska

Był poszukiwany, wezwał policję

POLICJA 36-letni mężczyzna wezwał policję do interwencji domowej, a gdy okazało się że sam jest poszukiwany zaatakował policjantów. Trafił już za kratki.

Wszystko rozegrało się w miniony weekend w Złotowie. Dyżurny policji odebrał zgłoszenie w sprawie interwencji domowej. - Zgłoszenie dotyczyło nieporozumienia pomiędzy mężczyzną i kobietą - mówi asp. Damian Pachuc z Złotowskiej policji.

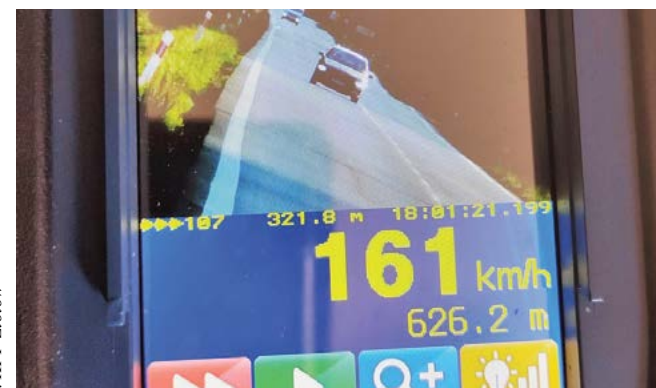
Gdy na miejscu pojawili się mundurowi, okazało się że 36-letni mieszkaniec Złotowa, który wezwał policję sam jest przez funkcjonariuszy poszukiwany. Z policyjnej bazy wynikało wprost, że mężczyzna powinien odbyć zasądzoną wcześniej karę pozbawienia wolności.

- Gdy mężczyzna dowiedział się, że będzie zatrzymany i do-

prowadzony do aresztu, zaczął odgrażać się mundurowym oraz znieważać ich, próbując wymusić by odstąpili od czynności. Nie reagował na polecenia wydawane przez policjantów i zaatakował funkcjonariuszy - relacjonuje asp. Damian Pachuc z Komendy Powiatowej Policji w Złotowie.

Policjanci obezwładnili 36-latka. Mężczyzna trafił już za kratki. - Zgodnie z wyrokiem Sądu najbliższe miesiące spędzi w zakładzie karnym, a za znieważenie mundurowych i naruszenie nietykalności cielesnej grozi mu dodatkowa kara pozbawienia wolności do lat trzech - dodaje asp. Damian Pachuc. **RED**

Szaleniec na krajówce

Fot. KPP Złotów

POLICJA 15 punktów karnych oraz 2500 zł mandatu – tyle szybka jazda kosztowała 50-letniego mieszkańca województwa pomorskiego. Złotowska drogówka zatrzymała go na drodze krajowej nr 22. 50-letni kierowca skody nie potrafił podać żadnego racjonalnego powodu dla którego pędził 161 km/h przekraczając dozwoloną prędkości o 71 km/h.

TR

R E K L A M A

PRACUJ Z NAMI

Poszukujemy osoby na stanowisko:

ELEKTRYK (DZIAŁ UTRZYMANIA RUCHU)

Lokalizacja: Czarnków, ul. Wieleńska 3

Czym się będziesz zajmować?

- serwisowaniem maszyn produkcyjnych, urządzeń i instalacji pod względem mechanicznym i elektrycznym.
- usuwaniem awarii, wdrażaniem działań korygujących i zapobiegawczych zmierzających do eliminacji awarii linii produkcyjnych (elektrycznych i mechanicznych).
- wykonywaniem okresowych przeglądów maszyn i urządzeń zgodnie z obowiązującym harmonogramem,
- pracą z dokumentacją techniczną i rysunkami technicznymi.
- Konserwacja i utrzymanie w sprawności elektrycznej sieci zakładowej
- kontrolą i zapewnieniem bezpiecznej pracy maszyn i urządzeń
- umiejętność czytania schematów elektrycznych,
- uprawnienia SEP E 1kV mile widziane

Co jest dla nas kluczowe:

- Wykształcenie - min. zawodowe,
- Rzetelność i odpowiedzialność
- Gotowość do pracy 2-zmianowej (7-15 i 15-23)
- Doświadczenie na co najmniej zbliżonym stanowisku

Co od nas:

- umowa o pracę na pełny etat (pierwsza na okr. próbny 3 m-ce)
- możliwość rozwoju zawodowego
- wsparcie zgranego i stałego zespołu
- pracodawca o stabilnej pozycji rynkowej - na rynku od ponad 30 lat
- motywacyjny system wynagrodzenia (podstawa + premia)

A z niespodzianek:

- • zniżki na cały asortyment VOX – idealne, jeśli chcesz wyremontować, urządzić, odświeżyć swoje wnętrze
- dofinansowanie do karty sportowej
- dofinansowanie do dalszego rozwoju (szkoły w ramach naszej Grupy, ale nie tylko)
- program poleceń pracowniczych
- spotkania integracyjne

Administratorem danych jest Services VOX sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Czerwonaku (62-004) przy ul. Gdyńskiej 143, z którym można skontaktować się listownie pod wskazanym powyżej adresie lub elektronicznie na adres info@vox.pl. Państwa dane osobowe będą przetwarzane na potrzeby przeprowadzenia i rozstrzygnięcia procesu rekrutacji oraz uwzględnienia Państwa aplikacji w przyszłych procesach rekrutacji prowadzonych przez administratora, jeżeli wyrażiliście na to zgodę. Przysługuje Państwu prawo dostępu do danych, ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, wycofania zgody oraz wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Wszystko, co musisz wiedzieć, żeby oddać ważny głos!

WYBORY 15 października 2023 r. odbędą się wybory do Sejmu i Senatu. Wybierzemy 460 posłów i 100 senatorów. W okręgu wyborczym nr 38, który obejmuje całą północną Wielkopolskę, wybierzemy dziewięciu posłów i jednego senatora. Lokale wyborcze będą czynne od godz. 7.00 do 21.00. Jak zagłosować, aby nasz głos był ważny?

CZY MAM PRAWO DO GŁOSOWANIA?

W wyborach do Sejmu i Senatu w Rzeczypospolitej Polskiej prawo do głosowania będziesz miał, jeśli jesteś obywatelem polskim, który najpóźniej w dniu głosowania ukończy 18 lat.

Czynne prawo wyborcze posiada także obywatel polski mieszkający stale za granicą.

Pamiętaj! Nie ma prawa wybierania osoba:

- pozbawiona praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
- pozbawiona praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu
- ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądu.

JAK GŁOSOWAĆ W WYBORACH DO SEJMU I SENATU?

Po złożeniu podpisu na spisie wyborców otrzymasz dwie karty do głosowania - jedną w wyborach do **Sejmu** i drugą w wyborach do **Senatu**.

W wyborach do **Sejmu** głosować możesz **tylko na jedną listę kandydatów**, stawiając na karcie do głosowania znak „x” (co najmniej dwie przecinające się linie w obrębie kratki) w kratce z lewej strony obok nazwiska jednego z kandydatów z tej listy.

Przyczyną nieważności głosu, jest:

- oddanie głosu na więcej niż jedną listę, czyli postawienie znaku „x” w kratkach obok nazwisk kandydatów umieszczonych na więcej niż jednej liście,
- nieoddanie głosu na którąkolwiek z list, czyli niepostawienie znaku „x” w żadnej kratce,
- postawienie znaku innego niż co najmniej dwie przecinające się linie w obrębie kratki.

Nieważne są karty do głosowania inne niż urzędowo ustalone lub nieopatrzone pieczęcią obwodowej komisji wyborczej.

Pamiętaj, że znak „x” to co najmniej dwie linie, które przecinają się w obrębie kratki.

CO TO JEST SPIS WYBORCÓW?

Spis wyborców to spis wszystkich osób, którym przysługuje prawo do głosowania.

Spis wyborców dla każdego obwodu głosowania sporządza wójt (burmistrz, prezydent miasta) na podstawie rejestru wyborców. Wyborca może być wpisany tylko do jednego spisu wyborców.

Spis wyborców jest udostępniany do wglądu na pisemny wniosek wyborcy.

Jeżeli chcesz zagłosować poza miejscem swojego zamieszkania, możesz dopisać się do spisu wyborców w gminie, w której będziesz przebywał czasowo w dniu głosowania.

Masz na to czas do 10 października 2023 r.

Dopisanie do spisu wyborców umożliwi Ci głosowanie tylko w najbliższych wyborach.

Jak złożyć wniosek o ujęcie w spisie wyborców?

Wnioski można składać na trzy sposoby:

- **przez Internet** przy użyciu usługi „**e-Wybory**” (sposób rekomendowany)
- **osobiście lub korespondencyjnie** poprzez złożenie papierowego wniosku z własnoręcznym podpisem,
- **e-mailem** poprzez przesłanie skanu/fotografii wniosku z własnoręcznym podpisem na adres poczty elektronicznej właściwego urzędu konsularnego.

CO TO JEST REJESTR WYBORCÓW?

Rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo do głosowania w wyborach lub prawo do udziału w referendum. Wyborca może być ujęty tylko w jednym rejestrze wyborców.

Wpis do stałego rejestru wyborców powoduje ujęcie w spisie wyborców i w spisie osób uprawnionych do udziału w referendum w miejscu stałego zamieszkania w każdych kolejnych wyborach i referendach, przeprowadzanych na obszarze danej gminy.

Jeżeli jesteś zameldowany na pobyt stały, jesteś z urzędu ujęty w rejestrze wyborców.

Jeśli jesteś zameldowany na pobyt czasowy, musisz złożyć wniosek o dopisanie do rejestru wyborców.

Jeśli wymeldowałeś się z miejsca stałego pobytu lub zgłosiłeś wyjazd za granicę z zamiarem stałego pobytu, zostaniesz skreślony ze stałego rejestru wyborców. To oznacza, że nie będziesz ujęty w spisie wyborców sporządzanym w związku z wyborami lub referendum, nawet jeżeli jesteś zameldowany na pobyt czasowy.

Jeżeli stale mieszkasz na obszarze gminy bez zameldowania na pobyt stały w tej gminie; nigdzie nie mieszkasz, ale przebywasz stale na obszarze danej gminy

- zostaniesz wpisany do rejestru wyborców, jeżeli złożysz pisemny wniosek w tej sprawie w urzędzie gminy, na terenie której stale mieszkasz lub przebywasz.

Jeżeli stale mieszkasz na obszarze danej gminy, ale pod innym adresem niż adres Twojego zameldowania na pobyt stały w tej gminie, możesz być wpisany do rejestru wyborców pod adresem, pod którym aktualnie mieszkasz. Musisz jednak złożyć w urzędzie gminy pisemny wniosek o wpisanie do rejestru wyborców.

Wniosek o wpisanie do rejestru wyborców powinien zawierać Twoje dane:

1. nazwisko,
2. imię (imiona),
3. imię ojca,
4. datę urodzenia,
5. numer ewidencyjny PESEL
6. adres zameldowania na pobyt stały lub adres ostatniego zameldowania na pobyt stały w Polsce.

Do wniosku musisz dołączyć:

1. kserokopię ważnego dokumentu stwierdzającego Twoją tożsamość (dowodu osobistego lub paszportu),

2. pisemną deklarację, w której podasz swoje obywatelstwo i adres stałego zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przepis ten dotyczy również wyborcy nigdzie niezamieszkatego, a przebywającego stale na obszarze gminy. Taki wyborca powinien wskazać w deklaracji adres umożliwiający kontakt z nim na obszarze gminy, w której stale przebywa i w której złożył wniosek o wpisanie do rejestru wyborców.

Decyzję o wpisaniu lub o odmowie wpisania do rejestru wyborców wydaje wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie 5 dni od dnia złożenia wniosku.

Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przed wydaniem decyzji o wpisaniu lub o odmowie wpisania do rejestru wyborców, jest obowiązany sprawdzić, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze danej gminy.

Od decyzji w sprawie odmowy wpisania do rejestru wyborców przysługuje Ci prawo wniesienia skargi do właściwego miejscowo sądu rejonowego. Skargę wniesiesz za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje sądowi niezwłocznie Twoją skargę wraz z decyzją i aktami sprawy. Może też niezwłocznie zmienić albo uchylić swoją decyzję, jeżeli uzna skargę w całości za zasadną. Sąd rozpoznaje skargę w postępowaniu nieprocesowym, w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia.

Jeżeli chcesz, możesz sprawdzić, czy jesteś ujęty w rejestrze wyborców. W tym celu złóż pisemny wniosek do właściwego urzędu gminy, a rejestr zostanie Ci udostępniony do wglądu.

Od decyzji w sprawie odmowy wpisania do rejestru wyborców przysługuje Ci prawo wniesienia skargi do właściwego miejscowo sądu rejonowego. Skargę wniesiesz za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje sądowi niezwłocznie Twoją skargę wraz z decyzją i aktami sprawy. Może też niezwłocznie zmienić albo uchylić swoją decyzję, jeżeli uzna skargę w całości za zasadną. Sąd rozpoznaje skargę w postępowaniu nieprocesowym, w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia.

Jeżeli chcesz, możesz sprawdzić, czy jesteś ujęty w rejestrze wyborców. W tym celu złóż pisemny wniosek do właściwego urzędu gminy, a rejestr zostanie Ci udostępniony do wglądu.

W JAKI SPOSÓB UDOSTĘPNIANY JEST SPIS WYBORCÓW?

Pomiędzy 21 a 8 dniem przed dniem wyborów możesz sprawdzić w urzędzie gminy, w której spis został sporządzony, czy Twoje nazwisko jest uwzględnione w spisie. Konieczny jest Twój pisemny wniosek w tej sprawie.

Gmina odpowie Ci, że jesteś ujęty w spisie wyborców, albo że w nim nie figurujesz (w tym również z powodu skreślenia ze spisu), lub że dane wyborcy podane we wniosku różnią się od danych osoby wpisanej do spisu. Jeżeli sobie tego zaży- czysz, informacja ta będzie potwierdzona na piśmie.

W spisie wyborców znajdują się :

- wyborcy zameldowani na pobyt stały na obszarze danej gminy, którzy nie złożyli wniosku o wpisanie do stałego rejestru wyborców w innym miejscu;

- wyborcy wpisani do rejestru wyborców na własny wniosek. Taka osoba zostanie wpisana z urzędu do spisu wyborców w gminie, w której ujęta jest w rejestrze wyborców, sporządzonym dla obwodu głosowania właściwego dla miejsca zamieszkania wyborcy.

Wyborca zameldowany na pobyt czasowy lub przebywający czasowo, który nie został wpisany do stałego rejestru wyborców w gminie właściwej dla miejsca czasowego zameldowania bądź pobytu, zostanie ujęty w spisie wyborców w miejscu jego zameldowania na pobyt stały.

CZY MOGĘ GŁOSOWAĆ ZA GRANICĄ?

Tak. Jeśli stale zamieszkujesz za granicą albo przebywasz tam czasowo i chcesz wziąć udział w głosowaniu, powinieneś zgłosić taki zamiar właściwemu konsulowi.

Możesz to zrobić ustnie, pisemnie, telefonicznie, telegraficznie, telefaksem lub w formie elektronicznej. W zgłoszeniu musisz podać:

- nazwisko i imiona,
- imię ojca,
- datę urodzenia,
- numer PESEL,
- adres zamieszkania lub pobytu wyborcy za granicą,
- adres zamieszkania wyborcy w kraju, tj. miejsce ujęcia w rejestrze wyborców (w odniesieniu do osób przebywających czasowo za granicą),
- numer ważnego polskiego paszportu oraz miejsce i datę jego wydania.

W państwach, w których dowód osobisty jest wystarczającym dokumentem do przekroczenia granicy, w miejsce numeru ważnego polskiego paszportu możesz podać numer ważnego dowodu osobistego.

Zgłoszenia można dokonać w terminie do 10 października 2023 r.

Za granicą można głosować również na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania.

GŁOSOWANIE PRZES PEŁNOMOCNIKA

Kto może głosować przez pełnomocnika?

Głosować przez pełnomocnika mogą osoby, które najpóźniej w dniu głosowania ukończą 75 lat. Z możliwości tej mogą skorzystać także osoby, które mają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:

1. całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji;
2. całkowitej niezdolności do pracy;
3. niezdolności do samodzielnej egzystencji;
4. orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
5. orzeczenie o zaliczeniu do II grupy inwalidów, a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Nie mogą głosować przez pełnomocnika osoby przebywające w:

1. zakładach opieki zdrowotnej,
2. domach pomocy społecznej,
3. zakładach karnych i aresztach śledczych oraz ich oddziałach zewnętrznych, a także wyborcy głosujący korespondencyjnie.

Kto może być moim pełnomocnikiem?

Pełnomocnikiem może być osoba wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie, co Ty. Pełnomocnikiem nie może być osoba, wchodząca w skład obwodowej komisji wyborczej w Twoim obwodzie głosowania. Pełnomocnikiem nie może być też mąż zaufania, obserwator społeczny ani kandydat w wyborach.

Ilu wyborców mogą reprezentować jako pełnomocnik?

Pełnomocnictwo możesz przyjąć tylko od jednej osoby. Możesz też być pełnomocnikiem dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest Twój ojciec, matka, dziadek, babcia lub inne osoby, zwane wstępnymi albo Twój syn, córka, wnuk, wnuczka i inni, tak zwani zstępni. Możesz też przyjąć pełnomocnictwo od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do Ciebie jako pełnomocnika.

Jak mam zgłosić zamiar głosowania przez pełnomocnika?

W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa musisz złożyć wniosek do wójta (burmistrza, prezydenta) gminy, w której jesteś wpisany do rejestru wyborców. Wniosek powinieneś złożyć **najpóźniej w 9. dniu przed dniem wyborów, czyli do 6 października 2023 r.** Wniosek możesz wysłać pocztą. Dowolna osoba może go też złożyć w Twoim imieniu w urzędzie gminy. Musisz podpisać wniosek, a jeżeli nie możesz tego zrobić, może go podpisać za Ciebie osoba, która ma być Twoim pełnomocnikiem.

Do wniosku powinieneś dołączyć:

1. pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa;
2. kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności, jeżeli w dniu głosowania nie będziesz miał ukończonych 75 lat.

W jaki sposób sporządzany jest akt pełnomocnictwa?

Akt pełnomocnictwa zostanie sporządzony w miejscu Twojego zamieszkania lub w innym miejscu na obszarze gminy, jeżeli o to poprosisz. Akt ten sporządzony zostanie przed wójtem (burmistrzem, prezydentem) lub przed innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

Czy mogę cofnąć udzielone pełnomocnictwo?

Masz prawo cofnąć pełnomocnictwo:

1. jeżeli zgłoszysz osobiście, a Twój pełnomocnik nie zgłoszował przed Tobą. Twoje głosowanie osobiste automatycznie unieważnia pełnomocnictwo,
2. jeżeli złożysz stosowne oświadczenie:
 - wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), najpóźniej na 2 dni przed dniem wyborów,
 - właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania, jeśli Twój pełnomocnik nie zgłoszował wcześniej.

CZY MOGĘ GŁOSOWAĆ W MIEJSCU POBYTU CZASOWEGO?

Tak. Jeśli zmienisz miejsce pobytu przed dniem głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu, otrzymasz, na podstawie zgłoszonego wniosku, zaświadczenie o prawie do głosowania.

Zaświadczenie o prawie do głosowania wyda urząd gminy lub właściwy konsul albo kapitan statku.

Z zaświadczeniem takim możesz głosować w dowolnym obwodzie głosowania w kraju, za granicą lub na polskim statku morskim.

Wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania możesz zgłosić pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej w urzędzie gminy (konsulacie lub na polskim statku morskim), w której będziesz ujęty w spisie wyborców, najpóźniej w 2. dniu przed dniem wyborów.

Pamiętaj, aby nie utracić zaświadczenia o prawie do głosowania. W przypadku jego utraty, niezależnie od przyczyny, nie będzie możliwe otrzymanie kolejnego zaświadczenia ani wzięcie udziału w głosowaniu w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

Jeżeli chcesz zagłosować poza miejscem swojego zamieszkania, w dowolnie wybranym przez siebie obwodzie głosowania, możesz dopisać się do spisu wyborców w gminie, w której będziesz przebywał czasowo w dniu głosowania.

Masz na to czas do 10 października 2023 r.

Dopisanie do spisu wyborców umożliwi Ci głosowanie tylko w najbliższych wyborach.

15 X 2023

CZY MOGĘ GŁOSOWAĆ NA PODSTAWIE ZAŚWIADCZENIA?

Tak. Jeśli zmienisz miejsce pobytu przed dniem głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu, otrzymasz, na podstawie zgłoszonego wniosku, zaświadczenie o prawie do głosowania.

Zaświadczenie o prawie do głosowania wyda urząd gminy lub właściwy konsul albo kapitan statku.

Z zaświadczeniem takim możesz głosować w dowolnym obwodzie głosowania w kraju, za granicą lub na polskim statku morskim.

Wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania możesz zgłosić pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej w urzędzie gminy (konsulacie lub na polskim statku morskim), w której będziesz ujęty w spisie wyborców, najpóźniej w 3. dniu przed dniem wyborów.

Pamiętaj, aby nie utracić zaświadczenia o prawie do głosowania. W przypadku jego utraty, niezależnie od przyczyny, nie będzie możliwe otrzymanie kolejnego zaświadczenia ani wzięcie udziału w głosowaniu w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

DO KIEDY MUSZĘ ZŁOŻYĆ WNIOSEK O WPISANIE DO REJESTRU WYBORCÓW?

Przepisy prawa wyborczego nie określają terminu, do którego musisz złożyć wniosek o wpisanie do rejestru wyborców. Powinieneś jednak mieć na uwadze, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) ma 5 dni na rozpatrzenie Twojego wniosku. Jeżeli jednak złożysz go np. w ostatnim dniu roboczym przed wyborami, decyzja o wpisaniu Cię do rejestru wyborców może nie być wydana w tym samym dniu.

Jeżeli złożysz wniosek w ostatnich dniach przed wyborami i decyzja o wpisaniu Cię do rejestru wyborców będzie odmowna, może to także uniemożliwić rozpatrzenie Twojej skargi na tę decyzję przed dniem głosowania.

OBWODOWA
KOMISJA WYBORCZA
nr 3
w PILE

GŁOSOWANIE W WYBRANYM LOKALU OBWODOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ, W TYM W LOKALU DOSTOSOWANYM DO POTRZEB WYBORCÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Jeżeli jesteś wyborcą niepełnosprawnym, możesz głosować osobiście w lokalu wyborczym w Twoim obwodzie głosowania. Możesz także głosować w wybranym przez siebie lokalu wyborczym, w tym także w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W tym celu powinienes złożyć wniosek o dopisanie do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie głosowania.

Wniosek składa się w urzędzie gminy, właściwym dla wybranego obwodu głosowania, najpóźniej w 5 dniu przed dniem wyborów, a więc **do 10 października 2023 r.**

Po złożeniu takiego wniosku zostaniesz skreślony ze spisu wyborców w obwodzie, właściwym dla miejsca Twojego stałego zamieszkania.

Informacja o lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej gminy oraz w obwieszczeniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o numerach i granicach obwodów głosowania, najpóźniej w 30. dniu przed dniem wyborów.

GŁOSOWANIE W SZPITALACH, SANATORIACH, DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ, ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLED CZYCH

Jeśli w dniu wyborów będziesz przebywać w szpitalu, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym i areszcie śledczym, zostaniesz wpisany do spisu wyborców sporządzonego dla obwodu głosowania utworzonego w tej jednostce i będziesz mógł głosować w tym obwodzie, pod warunkiem, że będzie tam utworzony obwód głosowania. Dyrektor jednostki powiadomi Cię o umieszczeniu w spisie wyborców.

Na takich samych zasadach będziesz mógł głosować, przebywając w domu studenckim lub zespole domów studenckich, pod warunkiem, że będzie tam utworzony obwód.

Jeśli jesteś wpisany do spisu wyborców w wyżej wymienionych jednostkach, zostaniesz z urzędu skreślony ze spisu w miejscu stałego zamieszkania.

Jeżeli przybędziesz do wyżej wymienionych jednostek w dniu wyborów, będziesz mógł głosować w obwodach utworzonych w tych jednostkach tylko na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania.

CZY KTOŚ MOŻE MI POMÓC W TRAKCIE GŁOSOWANIA W LOKALU WYBORCZYM?

Tak. Jeżeli jesteś osobą niepełnosprawną, to na Twoją prośbę może pomóc Ci w głosowaniu w lokalu wyborczym inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć jednak tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu Ci sposobu głosowania lub na głosowaniu za Ciebie. Dopuszczalne jest, aby na Twoje życzenie w pomieszczeniu za zastoną przebywała osoba udzielająca Ci pomocy. Osobą tą nie może być członek komisji, mąż zaufania ani obserwator społeczny.

DLACZEGO URNY WYBORCZE SĄ PRZEZROCZyste? CO Z TAJNOŚCIĄ GŁOSOWANIA?

Ustawodawca w 2015 r. wprowadził obowiązek stosowania we wszystkich wyborach, przeprowadzanych od dnia 1 lipca 2016 r. przezroczystych urn wyborczych. Kodeks wyborczy stanowi, że urna wyborcza jest wykonana z przezroczystego materiału.

Stosowanie przezroczystej urny nie przeczy tajności głosowania, ponieważ wyborca jest zobowiązany wrzucić kartę do urny w taki sposób, aby strona zadrukowana była niewidoczna.

Opracowano na podstawie materiałów PKW

Jak głosy przekładają się na mandaty?

WYBORY W nadchodzących wyborach parlamentarnych będziemy wybierać 460 posłów i 100 senatorów. O tym, jakie znaczenie ma miejsce kandydata na liście, parytetach, obowiązujących progach i okręgach wyborczych, regule d'Hondta oraz różnicach między wyborami do Sejmu i Senatu – pisze dr hab. Adam Gendźwiłł, członek Zespołu Ekspertów Wyborczych Fundacji im. Stefana Batorego.

Skład przyszłego Sejmu jest w pewnym sensie istotniejszy niż skład Senatu, bo to sejmowa większość zdecydowanie o powołaniu nowego rządu. Sejmowa większość będzie też mogła odrzucać senackie poprawki do uchwalanych ustaw. Większy wymóg dotyczy tylko ewentualnego weta prezydenta – aby je odrzucić w Sejmie, konieczna jest większość 3/5 – to znaczy co najmniej 276 posłów.

Wyborcy, którzy w dniu głosowania pojawią się w swoich obwodowych komisjach wyborczych, otrzymają dwie karty do głosowania, najpewniej w różnych kolorach – jedną w wyborach do Sejmu, drugą – w wyborach do Senatu. Na każdej z nich powinni oddać głos za pomocą znaku „X” przy nazwisku kandydata lub kandydatki, którzy zostaną wystawieni przez komitety wyborcze. Wyborcy – o ile nie odmówią udziału w referendum odbywającym się równocześnie z wy-

borami – otrzymają także trzecią kartę do głosowania – z czterema pytaniami referendalnymi.

Zgodnie z Konstytucją i Kodeksem wyborczym, wybory do Sejmu są proporcjonalne, a wybory do Senatu – większościowe. Oznacza to w praktyce, że rozdział mandatów poselskich powinien być zbliżony do rozkładu głosów wyborców – również średnie i małe ugrupowania mają szansę zasiadania w Sejmie. Wybory do Senatu odbywają się w jednomandatowych okręgach wyborczych (JOW) – w każdym z nich może być tylko jeden zwycięzca lub zwyciężczynie: osoba która zdobędzie najwięcej głosów wyborców w danym okręgu, zasiądzie w Senacie.

Wybory do Sejmu

Podział mandatów w systemie proporcjonalnym jest nieco bardziej skomplikowany, bo nie da się podzielić 460 miejsc w Sejmie dokładnie tak, by idealnie odzwierciedlały proporcje głosów między partiami.

Po pierwsze – nie wszystkie partie będą uprawnione do zasiadania w Sejmie. W Polsce obowiązują tzw. progi wyborcze: komitet wyborczy pojedynczej partii musi uzyskać minimum 5% głosów w skali całego kraju, a komitet koalicyjny (tak zostały zarejestrowane Koalicja Obywatelska oraz Trzecia Droga) – minimum 8% głosów w skali całego kraju. Jeśli dostaną za mało głosów – nie będą miały prawa do żadnego mandatu poselskiego, nawet jeśli w niektórych okręgach wyborczych pójdzie im lepiej niż w skali całego kraju. To stosunkowo wysokie progi wyborcze, jedno z najwyższych w Europie. Ich działanie chyba najlepiej było widać w 2015 roku, gdy tuż pod progiem dla partii znalazł się komitet KORWiN (4,7% głosów), a tuż pod progiem dla koalicji – koalicyjny komitet Zjednoczonej Lewicy (7,5% głosów). To sprawiło, że komitetem, które przekroczyły próg wyborczy, przypadło więcej

mandatów, a Prawo i Sprawiedliwość mogło rządzić bez potrzeby zawiązywania koalicji.

Próg wyborczy nie obowiązuje komitetów mniejszości narodowych. W praktyce dotyczy to w Polsce wyłącznie komitetu Mniejszości Niemieckiej, który zazwyczaj dostaje tyle głosów, ile wystarcza do obsadzenia jednego mandatu z Opolszczyzny.

Po drugie – podział mandatów poselskich odbywa się w okręgach wyborczych. W każdym okręgu wyborczym wyborcy otrzymują inne karty do głosowania – komitety wystawiają osobny zestaw kandydatów w każdym okręgu (najmniejszym komitetem czasem nie udaje się zarejestrować list we wszystkich okręgach, ale największe partie startują w całym kraju). Polska jest podzielona na 41 okręgów sejmowych, które różnią się wielkością. Niektóre okręgi to całe województwa (podlaskie, opolskie, świętokrzyskie i lubuskie), inne – to fragmenty województw wydzie-

lone wzdłuż granic powiatów. Do każdego okręgu przypisana została liczba mandatów – od 7 do 20 – tak, aby liczba mandatów we wszystkich okręgach sumowała się do 460. Uwaga: nie ma odrębnego okręgu dla Polaków z zagranicy – wszystkie głosy oddane poza granicami (a w ostatnich wyborach było ich zwykle kilkaset tysięcy) są doliczane do okręgu obejmującego Warszawę.

Gdy uchwalano Kodeks wyborczy w 2011 roku, liczby mandatów przypisane do okręgów wyborczych były bardzo bliskie podziałowi proporcjonalnemu do liczby mieszkańców. Wyjątkiem był okręg warszawski, w którym wzięto pod uwagę tylko liczbę mieszkańców stolicy, bez osób głosujących za granicą. Ten pierwotny podział stopniowo się jednak dezaktualizuje, ze względu na migracje i zmiany liczby ludności w poszczególnych okręgach. Państwowa Komisja Wyborcza już kilkakrotnie – bez skutku –

zwracała się do Sejmu z prośbą o dokonanie tzw. korekty demograficznej, czyli modyfikacji podziału mandatów między okręgi. To o tyle ważne, że w okręgach, w których ubyłoby mieszkańców, a mandatów jest nadmiar, pojedynczy głos waży więcej niż w okręgach, w których przybyło mieszkańców (lub – to dotyczy stolicy – do których wpływają liczne głosy z zagranicy). To zakłóca równość wyborów.

Wielkość okręgu jest ważna również z innego powodu – małym ugrupowaniom trudniej zdobyć mandat w małych okręgach (gdzie jest niewiele mandatów do podziału).

Jak dokładnie rozdzielane są mandaty pomiędzy partie, a dokładniej – między komitety wyborcze, które przekroczyły ustawowy próg poparcia? W Polsce służy do tego tzw. reguła d'Hondta (Amerykanie znają ją jako „regulę Jeffersona”). Liczbę głosów, które oddano na każdy uprawniony komitet wyborczy (to znaczy taki, który

przekroczył próg ustawowy), dzieli się kolejno przez 1, 2, 3, 4 itd. Następnie z zestawu tak otrzymanych wyników wybiera się tyle największych liczb, ile jest mandatów do rozdziału w danym okręgu. W ten sposób przypisuje się zdobyte mandaty do poszczególnych komitetów wyborczych.

Może się zdarzyć – i zdarzało się w Polsce wielokrotnie – że jakiś komitet przekraczał ustawowy próg wyborczy (5% lub 8%), ale miał na tyle mało głosów, że nie otrzymał w tej procedurze ani jednego mandatu. Mówimy wtedy, że nie przekroczył naturalnego progu wyborczego. Głosy oddane na ten komitet nie przełożą się na żadnego posła czy posłankę w danym okręgu, ale też nie zostaną żadnemu innemu komitetowi „dopisane”. Im mniejszy okręg, tym wyżej zawieszony naturalny próg wyborczy. Można szacować, że w najmniejszym polskim okręgu, 7-mandatowym, dopiero po uzyskaniu 12,5% głosów komitet może być pewien uzyskania choćby jednego mandatu (zwykle wystarczy mniej, by zdobyć „ostatni” dostępny mandat).

Reguła d'Hondta rzeczywiście premiuje większe ugrupowania i integrację – ta cecha systemu nazywana jest czasem progresywną proporcjonalnością. Dwa komitety startujące osobno z poparciem 10% wyborców uzyskają mniej mandatów, niż gdyby startowały razem i dostały poparcie 20% wyborców. Z reguły d'Hondta nie wynika jednak nic takiego jak osobna „premija dla zwycięzcy” rozumiana jako dodatkowe mandaty przysługujące za samo wygranie wyborczego wyścigu. Owszem, zwycięska partia jest premiowana regułą podziału mandatów – ale w taki sposób jest premiowane każde ponadprzeciętne duże ugrupowanie, proporcjonalnie do jego wielkości. Dla szans małych ugrupowań znacznie większe znaczenie niż metoda d'Hondta mają dość wysokie ustawowe progi wyborcze, podział kraju na stosunkowo małe okręgi i wynikające z tego podziału wysokie naturalne progi wyborcze. Innymi słowy, nasz system wyborczy do Sejmu nie jest tak proporcjonalny, na ile wskazywałaby jego nazwa – i to niekoniecznie przez samą regułę d'Hondta, ale przez jej połączenie z podziałem kraju na stosunkowo małe okręgi wyborcze.

Gdy znana jest już liczba mandatów przypadających komitetom wyborczym w poszczególnych okręgach, trzeba określić, kto konkretnie spośród kandy-

datów i kandydatek je otrzyma. Wbrew często powtarzanym opiniom, nie jest tak, że posłami zostają zawsze kolejne osoby z „góry” listy kandydatów albo że mandat zawsze musi przypaść liderowi lub liderce listy. Oddając swój głos na karcie do głosowania, wyborcy stawiają znak „X” przy konkretnej osobie – i dopiero suma tych głosów w okręgu decyduje o tym, kto ostatecznie otrzyma mandat poselski. Gdy danemu komitetowi przysługują trzy mandaty, otrzymają je nie trzy pierwsze osoby z listy, ale trzy z najwyższą liczbą głosów.

Oczywiście, miejsce kandydata czy kandydatki na liście ma znaczenie, badania pokazują bowiem, że wyższa pozycja na liście sprzyja zdobyciu mandatu. „Jedynki” prawie zawsze dostawały mandat, o ile mandat przysługiwał ich komitetowi w danym okręgu. Niemniej, im dalej na listach, tym przetasowania kandydatów częstsze. Trzeba zauważyć, że w ostatnich wyborach około 20–30% mandatów poselskich przydzielono niezgodnie z kolejnością kandydatów wydrukowaną na kartach do głosowania.

Listy kandydatów w Polsce są dość długie. Każdy komitet może wystawić w wyborach do Sejmu dwa razy więcej osób niż wyno-

si liczba mandatów do zdobycia w okręgu. A zatem w największym okręgu, warszawskim, gdzie do rozdziału przypada 20 mandatów, lista jednego komitetu może liczyć nawet 40 osób. Komitety zwykle wystawiają listy pełnej długości, licząc na to, że nawet słabo rozpoznawalni kandydaci są w stanie zachęcić jakichś wyborców.

Budowanie list kandydatów to dość skomplikowana układanka – poza kolejnością nazwisk liczy się też zachowanie proporcji między różnymi frakcjami (albo partiami w komitetach koalicyjnych), a także uwzględnienie lokalnych kandydatów, którzy swoją rozpoznawalnością są w stanie zmobilizować najbliższy im elektorat. Nazywa się to zwykle głosowaniem „przyjacielsko-sąsiedzkim”. Posłowie zwykle mają swoje „rewiry”, mniejsze niż obszar całego okręgu. Pomiędzy kandydatami jednego komitetu wyborczego również toczy się konkurencja o głosy wyborców, czasem bardzo zacięta – zdarza się, że kluczowym czynnikiem sukcesu wyborczego jest wyłączenie – czyli brak konkurentów z tej samej listy wywodzących się z najbliższej okolicy.

Warto dodać, że od 2011 roku w wyborach do Sejmu obowiązują parytety płci – na każdej

liście powinno znaleźć się minimum 35% kobiet i minimum 35% mężczyzn. Parytety płci zwiększyły odsetek kobiet wśród kandydatek, ale partie zwykle umieszczają kandydatki na gorszych miejscach niż kandydatów, tłumacząc to ich mniejszą rozpoznawalnością lub ograniczonym doświadczeniem. Dlatego zastosowanie parytetów nie sprawiło, że doszło do natychmiastowych i spektakularnych zmian w odsetku kobiet w Sejmie.

Wybory do Senatu

W wyborach do Senatu procedura podziału mandatów jest mniej skomplikowana. Polska jest podzielona na 100 jednomandatowych okręgów wyborczych z porównywalną liczbą mieszkańców (wyjątkiem znów jest Warszawa, gdzie głosy oddane za granicą trafiają w całości do jednego okręgu Białoleka–Bielany–Śródmieście–Żoliborz). W każdym z 100 okręgów senackich do zdobycia jest jeden mandat senatora i otrzymuje go kandydat lub kandydatka z najlepszym wynikiem, a decyduje nawet najmniejsza przewaga głosów nad kontrkandydatami. Każdy komitet zgłasza zatem w JOW-ie tylko jednego swojego kandydata lub kandydatkę, a nie całą listę.

W typowym JOW-ie zwycięzca bierze wszystko, a przegrany – nie dostaje nic, dlatego wybory senackie jeszcze bardziej niż sejmowe zachęcają do integracji. To właśnie większościowy system wyborczy był w Polsce główną przyczyną powstania tzw. Paktu Senackiego, ponieważ osobny start każdej z partii opozycyjnych wobec PiS nie pozwalałby im na uzyskanie większości względnej w wielu okręgach. Wszystko to sprawia, że kandydatów do Senatu jest znacznie mniej, a karty do głosowania są znacznie krótsze. W wielu okręgach zapewne będą liczyć tylko dwóch kandydatów.

Ze względu na to, że elektoraty poszczególnych partii nie są rozmieszczone równomiernie w całym kraju, niektóre okręgi senackie są nazywane „bezpiecznymi” dla PiS lub Bloku Senackiego, bo jedna ze stron ma tam wyraźną przewagę wyborców. Część okręgów nazywana jest z kolei „frontowymi”, bo przewaga jednego z bloków nie jest tam wyraźna i niewielka liczba głosów może zdecydować o zwycięstwie.

Jednomandatowe Okręgi Wyborcze najczęściej pociągają za sobą polaryzację między dwiema partiami lub dwoma blokami partii, a racjonalne

strategie ugrupowań prowadzą do tego, że o jeden mandat rywalizują modelowo dwie osoby. Dlatego w wyborach do Senatu w Polsce ukształtował się taki dwublokowy system. Ten idealny model pojedynku zaburzą jednak czasem tzw. spoilerzy, czyli kandydaci, którzy startując i nierównomiernie przyciągając głosy wyborców, szkodzą jednemu z dwóch silniejszych konkurentów, wpływając w ten sposób na ostateczny wynik. Taki wynik może wcale nie odzwierciedlać struktury preferencji elektoratu z danego okręgu wyborczego. Innymi słowy, wynik byłby inny, gdyby pomiędzy dwoma najlepszymi kandydatami miała się odbyć rozstrzygająca dogrywka.

Adam Gendźwiłł – dr hab., politolog, socjolog, geograf, adiunkt w Katedrze Rozwoju i Polityki Lokalnej Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego. Członek Zespołu Ekspertów Wyborczych Fundacji im. Stefana Batorego. Specjalizuje się w badaniach demokracji lokalnej, polityki samorządowej, partii politycznych i systemów wyborczych, a także w metodologii badań społecznych.

Fundacja Batorego

Fot. Krzysztof Białoskórski

Ruszył nabór do programu in vitro

ZDROWIE Jastrowie, Lipka, Złotów oraz gmina Złotów biorą udział w kolejnej edycji programu dofinansowania leczenia in vitro w ramach „Programu polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców województwa wielkopolskiego w latach 2022-2023”. Zapisy dla chętnych już ruszyły.

Szacunkowy koszt jednej procedury zapłodnienia pozaustrojowego to blisko 10 tys. złotych. Każda para, która zakwalifikuje się do programu, może liczyć na dofinansowanie w wysokości do 5 tys. zł na jedną procedurę; maksymalnie może otrzymać dofinansowanie do trzech prób zapłodnienia. Różnicę pomiędzy kosztem procedury a dofinansowaniem trzeba już pokryć z własnej kieszeni.

Ponadto każdej uczestniczce, która z powodu choroby nowotworowej musi poddać się terapii gonadotoksycznej, zostanie zrefundowana procedura mrożenia komórek jajowych. Średni koszt procedury mrożenia komórek jajowych to 4 712 zł. Z programu może liczyć na dofinansowanie do 2 tys. złotych w ramach jednej procedury.

Kryteria kwalifikacji do udziału w programie jest wiek - osoby aplikujące do programu (kobieta i mężczyzna) w dniu zgłoszenia muszą mieć ukończone 25 lat oraz nie ukończone 40 lat (kobieta),

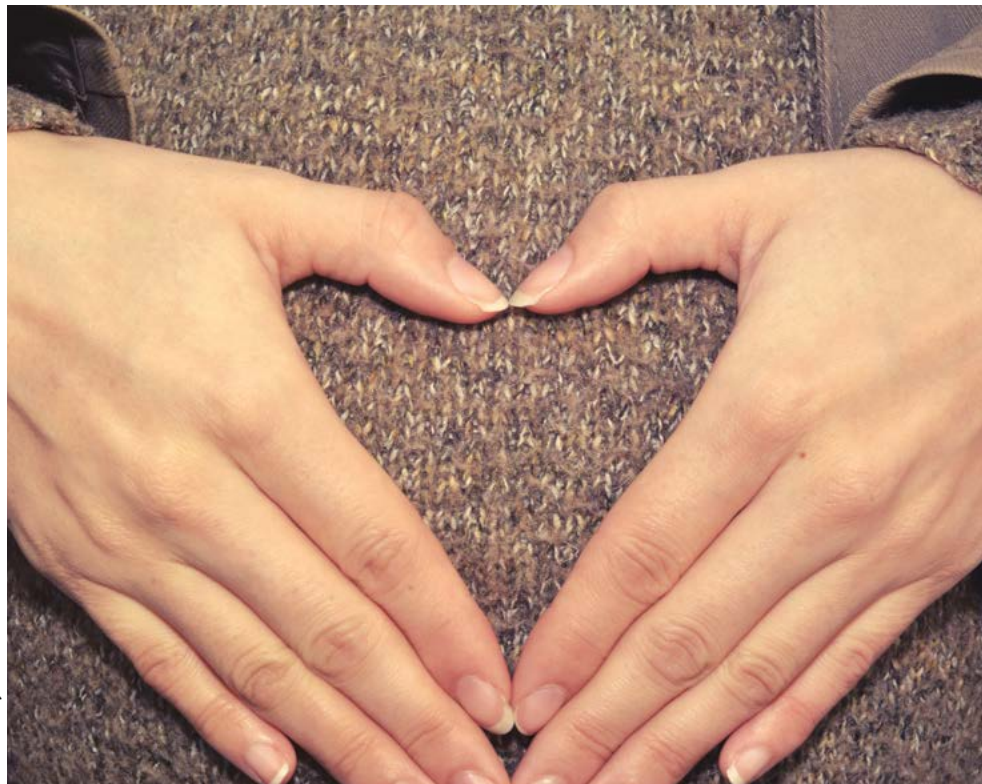
muszą mieszkać na terenie województwa wielkopolskiego i nie uczestniczyć jednocześnie w podobnym programie. U osób aplikujących musi zostać stwierdzona i potwierdzona dokumentacją medyczną bezwzględna przyczyna niepłodności lub nieskuteczne leczenie niepłodności w okresie 12 miesięcy poprzedzających zgłoszenie do programu, wraz ze wskazaniem do zapłodnienia pozaustrojowego.

Program na zlecenie urzędu marszałkowskiego realizuje poznańska klinika InviMed. Ona również przyjmuje i kwalifikuje do programu. Aby umówić się na wizytę kwalifikującą należy skontaktować się z kliniką pod numerem 500 900 888 bądź wysyłając wypełniony formularz na stronie kliniki <https://www.invi-med.pl/kontakt>. Liczba miejsc w programie jest ograniczona.

Prawdopodobieństwo ciąży w wyniku zapłodnienia pozaustrojowego waha się w granicach 25-30 proc. Przy pojedynczej procedurze szansa

na zajście w ciążę wynosi ponad 20 proc., a w przypadku zastosowania trzech zabiegów 40-50 proc. Celem programu jest ograniczenie o 25 proc. zjawiska niepłodności metodami zapłodnienia pozaustrojowego wśród wszystkich par uczestniczących w programie, a także odroczenie płodności u 100% uczestniczek programu przed leczeniem gonadotoksycznym. W tym roku samorząd województwa przeznaczył na dofinansowanie procedur in vitro 2 mln złotych. Swoją część, i to niemałą, dołożyły również samorządy.

Zapłodnienie pozaustrojowe jest uznaną na całym świecie metodą leczenia niepłodności. Tymczasem PiS w połowie 2016 r. zamknął rządowy program leczenia niepłodności metodą in vitro. Tylko w latach 2013-2016 dzięki temu programowi urodziło się w Polsce ponad 20 tys. dzieci. Teraz jedyną nadzieją dla rodzin, których nie stać na sfinansowanie procedury in vitro z własnej kieszeni, są programy samorządowe.

Fot. Pixabay

Według Polskiego Towarzystwa Medycyny Rozrodu i Embriologii (PTMRIe) problem niepłodności w Polsce dotyczy od 10

do 16 proc. par, z czego tylko połowa decyduje się na rozpoczęcie terapii. Z tej liczby około 2 proc. potrzebuje procedury

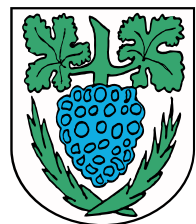
zapłodnienia pozaustrojowego: to około 23-25 tys. par rocznie.

Agnieszka Świdarska

Jastrowie, dnia 04 października 2023 r.

OBWIESZCZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów górniczych i produkcyjnych w rejonie ulic Jedności Robotniczej i Okrężnej w Jastrowiu

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977, 1506, 1597, 1688) oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094, ze zm.), w związku z uchwałą Nr 358/2021 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 31 sierpnia 2021 r., zmienioną uchwałą nr 610/2023 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 21 sierpnia 2023 r.

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Jedności robotniczej i Okrężnej w Jastrowiu** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

w dniach od 12.10.2023 r. do 13.11.2023 r., w Urzędzie Gminy i Miasta Jastrowie, w godzinach pracy urzędu w pokoju nr 5 oraz na stronie internetowej Gminy i Miasta Jastrowie www.jastrowie.pl

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie zmiany uchwały rozwiązaniami odbędzie się w dniu 10.11.2023 r. w Sali Sesyjnej Urzędu Miejskiego w Jastrowiu w godzinach od 10⁰⁰ do 11⁰⁰.

Każdy ma prawo do składania uwag do projektu zmiany uchwały oraz do prognozy oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie, w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym informuję, że zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy w siedzibie **Urzędu Miejskiego w Jastrowiu od pn.-pt. w godzinach pracy urzędu oraz składać uwagi do zmiany uchwały, prognozy i ww. postępowania.**

Uwagi i wnioski do prognozy w ramach prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone stosownie do art. 40 ww. ustawy.

Uwagi należy składać w formie pisemnej do Burmistrza Gminy i Miasta Jastrowie, ul. Gdańska 79, 64-915 Jastrowie, ustnie do protokołu w pokoju nr 5 w Urzędzie Gminy i Miasta Jastrowie oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej do Burmistrza Gminy i Miasta Jastrowie na adres sekretariat@jastrowie.pl z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do 27.11.2023 r.

Burmistrz Gminy i Miasta Jastrowie

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY RODO

Na podstawie art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych), zwanej dalej RODO (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – 04.05.2016 r. 119/1) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Gmina i Miasto Jastrowiec z siedzibą w Jastrowiu przy ul. Gdańskiej 79.
2. W sprawach związanych z danymi osobowymi można kontaktować się z inspektorem ochrony danych pod adresem biuro@iodopila.pl
3. Zbieranie danych osobowych jest niezbędne do przeprowadzenia procedury planistycznej zmierzającej do uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
4. Przetwarzanie danych osobowych jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze i wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741 ze zm.).
5. Przekazanie danych osobowych jest obowiązkowe i wynika z przepisów obowiązującego prawa. Konsekwencje niepodanie danych wynikają z ustaw odrębnych.
6. Zebrane dane będą przechowywane zgodnie z ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2018 r., poz. 217 ze zm.) oraz na podstawie przepisów szczególnych określających inny okres archiwalny niż ww. ustawa.
7. Realizacja praw podmiotowych (dostępu do danych osobowych, ich poprawiania,) wynika z RODO oraz ustaw odrębnych.
8. Podmiotom danych przysługuje prawo skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Jastrowskie złote pary

JUBILEUSZ Pół wieku po ślubie sześć par z terenu gminy Jastrowie przeżyło wyjątkową uroczystość w Ośrodku Kultury w Jastrowiu.

Kierownik USC Marta Wojtkowiak przywitała uroczystości jubilatów: Krystynę i Stanisława Kołodziejczaków, Leokadię i Andrzeja Branickich, Marię i Czesława Trawickich, Teresę i Henryka Świątkowskich, Wandę i Jana Bartoszewiczów oraz Alicję i Stefana Hołowieckich, którym towarzyszyło grono

najbliższych osób. Tradycją jastrowskiego samorządu jest, by jubileusze świętować w wyjątkowej oprawie. Burmistrz Piotr Wojtiuk uhonorował jubilatów medalami nadanymi przez Prezydenta RP. Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie ustanowiono jako nagrodę dla osób, które przeżyły co najmniej 50 lat w jednym

związku małżeńskim. Przewodniczący Rady Miejskiej w Jastrowiu Krzysztof Bzowski oraz kierownik USC Marta Wojtkowiak wręczyli jubilatom kwiaty i upominki, a do życzeń dołączył również burmistrz życząc kolejnych wspólnych lat w zdrowiu i szczęściu. Dodatkowo uroczystość uświetnił występ artystów ze studia wokalnego OKJ.

A jak przeżyć ze sobą 50 lat? Jubilaci podkreślali, że ważne w związku są: miłość, zrozumienie, wytrwałość i zaufanie. Małżeństwo to ciężka codzienna praca, od której nie ma odpoczynku – kochać trzeba się zawsze i mimo wszystko.

Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie to jedyne odznaczenie, które można otrzymać wyłącznie we dwoje. Jedną z możliwości zainicjowania procedury nadania jubilatowi Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie jest zgłoszenie do Urzędu Stanu Cywilnego. Zgłoszenia jubileuszu mogą dokonać jubilaci lub członkowie ich rodzin (dzieci, wnuki, rodzeństwo) za zgodą jubilatów.

UMiG Jastrowie, TR

R E K L A M A

Fot. UMiG Jastrowie

Burmistrz Gminy i Miasta Jastrowie
OGŁASZA NA DZIEŃ
3 listopada 2023 roku godzina 10⁰⁰
III (trzeci) PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY
NA SPRZEDAŻ
NIEZABUDOWANEJ DZIAŁKI GRUNTU PRZEZNACZONEJ
POD ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ
I USŁUGOWĄ POŁOŻONEJ NA
OSIEDLU JEDNOŚCI ROBOTNICZEJ W JASTROWIU
przy ul. Klonowej

Lp.	Księga wieczysta	Numer ewidencyjny	Powierzchnia	Przeznaczenie w planie zagospodarowania	Cena wywoławcza w złotych (brutto)	Wysokość wadium do 30.10.2023
1.	PO1Z/00039543/1	3021/61	0,2492 ha	MNul – tereny zabudowy mieszk. jednorodzinnej i usługowej	116 958,24 zł	11 696,00 zł

Przetarg odbędzie się w Urzędzie Gminy i Miasta w Jastrowiu ul. Gdańska 79, pokój nr 7. Pełna treść ogłoszenia o przetargu została umieszczona na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na stronie internetowej **www.jastrowie.pl** w zakładce: BIP, przetargi - nieruchomości.

Szczegółowych informacji udziela Referat Gospodarki Komunalnej (tel. 67 265-72-36).

Burmistrz Gminy i Miasta Jastrowie
Piotr Wojtiuk

Burmistrz Gminy i Miasta Jastrowie
OGŁASZA NA DZIEŃ
3 listopada 2023 roku godzina 11⁰⁰
III (trzeci) PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY
NA SPRZEDAŻ
NIEZABUDOWANEJ DZIAŁKI GRUNTU
POŁOŻONEJ
w SYPNIEWIE
obręb 0007, gmina JASTROWIE

Lp.	Księga wieczysta	Numer ewidencyjny	Powierzchnia	Przeznaczenie w planie zagospodarowania	Cena wywoławcza w złotych (brutto)	Wysokość wadium do 30.10.2023
1.	PO1Z/00021636/1	377/2	0,8200 ha	Brak planu, K – użytki kopalne	48 024,00 zł	4 802,40 zł

Przetarg odbędzie się w Urzędzie Gminy i Miasta w Jastrowiu ul. Gdańska 79, pokój nr 7. Pełna treść ogłoszenia o przetargu została umieszczona na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na stronie internetowej **www.jastrowie.pl** w zakładce: BIP, przetargi - nieruchomości.

Szczegółowych informacji udziela Referat Gospodarki Komunalnej (tel. 67 265-72-36).

Burmistrz Gminy i Miasta Jastrowie
Piotr Wojtiuk

Zielone i sąsiedzkie

EKOLOGIA Na mapie Złotowa pojawiły się trzy pierwsze społeczne strefy zieleni miejskiej. Zamienić monokultury na polikultury. Zazielenić, zadziwić, dodać trochę różnorodności biologicznej. Tego wszystkiego mieszkańcom Złotowa przy fachowej pomocy Fundacji Alter Ego udało się dokonać w nowo utworzonych

strefach zieleni miejskiej. Teraz o zielone strefy zadbać już sami mieszkańcy. Inicjatywa została zrealizowana w ramach projektu: "Myśl globalnie, działaj lokalnie – edukacja ekologiczna mieszkańców Złotowa". Jej celem było

utworzenie przez mieszkańców trzech społecznych stref zieleni miejskiej na chodnikach miasta, które będą stanowiły nową, estetyczną przestrzeń do budowania relacji i więzi sąsiedzkich. Propozycje lokalizacji wyszły od mieszkańców. **Opr. TR**

Fot. Fundacja Alter Ego

Droga jak nowa

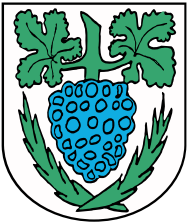
INWESTYCJE Zniknęły dziury i wyboje, a nowa nawierzchnia asfaltowa jest gładka jak stół. Zakończyła się przebudowa gminnej drogi Krajenka-Pogórze.

W ramach zadania przebudowano odcinek drogi o długości 4,22 km od granicy miasta przy ul. Szkolnej do granicy gminy w Pogórze. Zakres prac obejmował poszerzenie, wzmocnienie jezdni,

wykonanie nowej nawierzchni, poboczy, budowę przepustu drogowego, ciągu pieszo-rowerowego oraz wykonanie nowych nasadzeń. Wykonawcą była firma Redon Nakło z Nakła n. Notecią. Ta sama firma przeprowadziła

też remont innej gminnej drogi Krajenka-Wąsoszki, który zakończył się w lipcu. Przebudowa drogi do Pogorza kosztowała ponad 4,4 mln złotych. W 95 procentach była dofinansowana ze środków Polskiego Ładu. **Opr. TR**

Burmistrz Gminy i Miasta Jastrowie
OGŁASZA NA DZIEŃ
13 listopada 2023r. godz. 10⁰⁰
**II (drugi) PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY
NA SPRZEDAŻ**
**NIEZABUDOWANEJ DZIAŁKI GRUNTU PRZEZNACZONEJ
POD ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ
POŁOŻONEJ W JASTROWIU
na OSIEDLU SOSNOWYM**

Lp.	Księga wieczysta	Numer ewidencyjny	Powierzchnia	Przeznaczenie w planie zagospodarowania	Cena wywoławcza w złotych (brutto)	Wysokość wadium do 08.11.2023
1.	PO1Z/00051493/5	3034/1	812 m ²	8MN6 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	78 228,00 zł	7 822,80 zł

Przetarg odbędzie się w Urzędzie Gminy i Miasta w Jastrowiu ul. Gdańska 79, pokój nr 7. Pełna treść ogłoszenia o przetargu została umieszczona na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na stronie internetowej www.jastrowie.pl w zakładce: BIP, przetargi - nieruchomości.
Szczegółowych informacji udziela Referat Gospodarki Komunalnej (tel. 67 265-72-36).

Burmistrz Gminy i Miasta Jastrowie
Piotr Wojtiuk

Burmistrz Gminy i Miasta Jastrowie
OGŁASZA NA DZIEŃ
3 listopada 2023 roku godzina 12⁰⁰
**I (pierwszy) PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY
NA SPRZEDAŻ**
**NIERUCHOMOŚCI ROLNEJ
NIEZABUDOWANEJ POŁOŻONEJ
w SYPNIEWIE
obręb 0007, gmina JASTROWIE**

Lp.	Księga wieczysta	Numer ewidencyjny	Powierzchnia	Przeznaczenie w planie zagospodarowania	Cena wywoławcza w złotych (brutto)	Wysokość wadium do 30.10.2023
1.	PO1Z/00020638/8	270/2	1,35 ha	brak planu, tereny rolnicze grunty orne IVa	83 700,00 zł	8 370,00 zł

Przetarg odbędzie się w Urzędzie Gminy i Miasta w Jastrowiu ul. Gdańska 79, pokój nr 7. Pełna treść ogłoszenia o przetargu została umieszczona na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na stronie internetowej www.jastrowie.pl w zakładce: BIP, przetargi - nieruchomości.
Szczegółowych informacji udziela Referat Gospodarki Komunalnej (tel. 67 265-72-36).

Burmistrz Gminy i Miasta Jastrowie
Piotr Wojtiuk

Tarnówka z nowym żłobkiem i przedszkolem

EDUKACJA Nowy żłobek i przedszkole w Tarnówce. To największa od lat inwestycja oświatowa w gminie.

W nowocześniejszym obiekcie w centrum Tarnówki znajduje się przedszkole i pierwszy w gminie publiczny żłobek. Cztery oddziały przedszkolne są w stanie pomieścić 100 dzieci, które mają do dyspozycji kilka sal do zabawy; każda

z łazienką. Z kolei żłobek, który już na samym starcie miał pełne obłożenie, jest przygotowany na przyjęcie 16 dzieci.

Inwestycja kosztowała 5,6 mln złotych. Samorząd otrzymał na nią 4,2 mln złotych dofinansowania z Polskiego Ładu, a także ponad milion złotych w ramach

programu Maluch+. To największa inwestycja w tej kadencji wójta Jacka Mościckiego.

W uroczystym otwarciu obiektu, które odbyło się 4 września wzięli udział m.in. posłowie Marcin Porzucek i Krzysztof Czarnecki.

Opr. TR

R E K L A M A

Burmistrz apeluje o pomoc dla pogorzelców

POMOC W niedzielę, 1 października, w Budach spłonął jednorodzinny dom. Burmistrz Jastrowia apeluje o pomoc dla pogorzelców.

Zniszczony w pożarze dom był własnością Jolanty i Dariusza Dudkiewiczów. W jednej chwili stracili dach nad głową i dorobek całego życia.

- Poza wsparciem jakie poszkodowanym możemy zapewnić jako samorząd, potrzebna jest indywidualna pomoc ludzi dobrej woli, nie tylko z terenu naszej gminy. Dariusz, który nie raz wyciągał pomocną dłoń

do innych, dziś sam tej pomocy potrzebuje. – apeluje Piotr Wojtiuk, burmistrz Jastrowia.

Darek Dudkiewicz jest prezesem Stowarzyszenia Porozumienie dla Przyrody, które zabiega o to, by w zabytkowym ewangelickim kościółku w Budach powstało „Muzeum Czasu” i gminne centrum kształcenia ekologiczno – przyrodniczego.

- Dzięki determinacji Darka prace remontowe postępują.

Można powiedzieć, że gdy jedno pod okiem Darka się buduje, drugie nagle się zawaliło. Nie wiele dało się ocalić w tej tragedii, a dom nie nadaje się do zamieszkania – mówi burmistrz Piotr Wojtiuk.

Pogorzelców można wesprzeć wpłacając środki na zbiórkę prowadzoną na portalu pomagam.pl – „Pomoc dla kolegi P. Darka Dudkiew”.

Opr. TR

**BURMISTRZ
GMINY I MIASTA JASTROWIE**

podaje do publicznej wiadomości,

że został sporządzony wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.).

Wykaz zawierający szczegółowe informacje wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy i Miasta Jastrowie na okres 21 dni począwszy od dnia 4 października 2023 roku.

Burmistrz Gminy i Miasta Jastrowie
Piotr Wojtiuk

**Wojewódzki Ośrodek
Ruchu Drogowego
w Pile**

www.word.pila.pl

WORD w Pile realizuje

egzamin na prawo jazdy

wszystkich kategorii

zwiększ swoje uprawnienia

+48 67 212 07 77 sekretariat@word.pila.pl

badania psychologiczne kierowców

pełen zakres, dogodnie terminy

+48 67 212 07 71 badania@word.pila.pl

szkolenia zawodowe kierowców

świadectwo kwalifikacji zawodowej oraz ADR

+48 67 212 07 84 szkolenia@word.pila.pl

R E K L A M A

AUTO-MOTO SOSNOWSKI

Jolanta Olszewska

OKRĘGOWA STACJA KONTROLI POJAZDÓW
wykonujemy wszystkie badania i przeglądy techniczne z zakresu OSKP

NAPRAWA POJAZDÓW

przygotowanie do przeglądu technicznego, serwis klimatyzacji, przetaczanie tarcz i inne

WULKANIZACJA

laserowe wyważanie kół, diagnoza felgi opon do 30"

MYJNIA

szczotki piankowe z możliwością polerowania - nie rysują lakieru!

Krajenka, ul. Złotowska 62
tel.: 67 263 81 56, 513 102 767
pn.-pt. 8:00-18:00, sob. 8:00-15:00

Okonek, ul. Kolejowa 75b
tel.: 67 266 91 53, 609 251 705
pn.-pt. 8:00-17:00, sob. 8:00-14:00

GO-STAL
Garaże blaszane i bramy garażowe

Skontaktuj się z nami! Prowadzimy sprzedaż na terenie całego kraju.
tel.: 660-385-917
tel.: 609-935-976
tel.: (59) 833-45-36

ul. Szkolna 20, 77-320 Przechlewo
fax: (59) 833-45-36, e-mail: gostalgaraze@interia.pl

Sprzedajemy standardowych modeli garaży blaszanych oraz garaży na indywidualne zamówienie. Oferujemy również pełną ofertę bram garażowych, kojców.

Do każdego zamówienia w ofercie dostępna jest szeroka gama dodatków takich jak okna plastikowe, rynny, zamki, rygle, dodatkowe drzwi aluminiowe, świetlik dachowy, dodatkowe opcje ocynkowania konstrukcji czy ocieplenia garażu.

www.go-stal.pl **Zapraszamy**

Kupię
URSUSY, ZETORY
FERGUSONY, MTZ,
PRONARY, BELARUSY
ładowarki
oraz przyczepy rolnicze.
tel. 601 72 94 83

Niemieckie
zasiłki rodzinne,
ZWROT PODATKU
Holandia (dodatki), Niemcy, Norwegia,
Anglia, Austria, Irlandia, Dania
KDF - Centrum Podatkowe
Mieczysława Zajac
77-400 Złotów, ul. Norwida 6
tel. 67 265 12 70

Budmet
okna i drzwi

OKNA • DRZWI • ROLETY

SALAMANDER Ponzio Roto DORMA E130 E160

78-600 Wałcz, ul. Kołobrzaska 37, tel. 605 548 500
e-mail: biuro@pw-budmet.pl www.pw-budmet.pl

FOTOGRAFIE **20% RABAT**

- DOWÓD OSOBISTY
- PASZPORT
- PRAWO JAZDY
- LEGITYMACJA

3 MINUTY
z podglądem na monitorze

Piła, pl. Staszica 10
(w budynku Urzędu Miasta Piły)
tel. 504 833 658

TONY TRANSPORT

Licencjonowany przewóz osób
Wyjazd codziennie!

POLSKA NIEMCY HOLANDIA

+48 664 204 204

www.tonytransport.pl
rezerwacje on-line!

Bezpiecznie, wygodnie, na czas!

ZAUFANY PRZEWÓZNIK

PILAONLINE.PL

ZOBACZ NAS TAKŻE ONLINE!

Trzy C na dobry sen i parę innych trików, by zasnąć

ZDROWIE Jak zadbać o jakość snu? Powinno być: ciemno, cicho i chłodno - wylicza prof. dr hab. n.med. Adam Wichniak, zajmujący się m.in. medycyną snu, lekarz psychiatra z Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. W razie kłopotów ze snem, zanim sięgniemy po leki, i o ile po nie sięgniemy, trzeba zadbać o inne rzeczy, np. zwrócić uwagę na niebieskie światło wokół.

Jako społeczeństwo coraz rzadziej śpimy jak kamień. Wybiliśmy się z naszego naturalnego rytmu, w którym naturalne światło wyznaczało nam granicę jawy i snu. Dlatego też coraz częściej mamy problemy związane ze snem i jego jakością.

Zaburzenia snu to nie tylko bezsenność (insomnia), ale także np. zaburzenia oddychania w czasie snu (bezdech senny), zespół niespokojnych nóg, hipersomnia (za duża ilość snu) czy parasomnia (niepożądane zachowania w trakcie snu, o których osoba rano nie pamięta np. zgrzytanie zębami, lunatykowanie, koszmary sennne, mówienie przez sen).

Nierzadko jednak problemy ze snem mamy trochę na własne życzenie, bo zaburzamy sami pewien jego rytm - stajemy się nocnymi markami.

- Ludzkość staje się ludzkością żyjącą rytmem wieczornym. Coraz trudniej nam wcześniej zasnąć i wcześniej wstać. To opóźnienie fazy snu na pory późniejsze powoduje coraz częstsze interwencje lekarskie - podkreślił prof. Adam Wichniak podczas ogólnopolskiej konferencji „Polka w Europie” w sesji zatytułowanej „Zaburzenia snu w społeczeństwie żyjącym w rytmie 24/7”.

Uwaga na żarówki

Jeszcze nie tak dawno człowiek funkcjonował od wschodu do zachodu słońca. Ale ponieważ jest „gatunkiem niepokornym” i gdy Thomas Edison opatentował żarówkę w 1879 roku, jako gatunek zaczęliśmy przekraczać granicę światła i ciemności.

Profesor podkreślił, że światło ma wpływ na nasze zdro-

wie, a jakość snu jest najlepsza, gdy jest ciemno, chłodno i cicho. Nasz organizm dostrojony był przez tysiące lat do naturalnego światła i nadal na nie reaguje, ale my zaczęliśmy to ignorować wraz z rozwojem cywilizacyjnym. Zastępujemy naturalne światło tym sztucznym. I w kontekście żarówek, w ostatnich latach doszły kolejne niekorzystne dla snu zmiany.

- Światło Edisona, czyli palące się włókna bawełniane było to ciepłe światło, a to wytwarzane przez energooszczędne żarówki to krótkiej długości fale, czyli barwa niebieska, która najbardziej negatywnie wpływa na jakość snu. Światło zamiast dalej być przyjacielem człowieka i zdrowego snu, to staje się często wrogiem. Zaburzamy nasz rytm okołodobowy i przez to też jakość naszego snu staje się gorsza - podkreślił prof. Wichniak.

Dodał, że do tego wszystkiego dochodzą też inne kwestie. Kiedyś podstawową aktywnością fizyczną człowieka było przemieszczanie się i to na własnych nogach - robiliśmy to przez wieki, przez większość czasu w ciągu dnia, ale XX i XXI wiek to zmienił i przeniósł nas do zamkniętych pomieszczeń, gdzie pracujemy najczęściej umysłowo.

- Im dłużej przebywamy wewnątrz, tym bardziej szkodzi nam to sztuczne światło wieczorem i tym bardziej musimy go unikać - zaznaczył specjalista.

Błąd z odsypianiem

Zaburzenia snu wynikają też paradoksalnie z niedoboru snu. I to szczególnie widoczne jest u nastolatków, którzy kładą się

Fot. tekst

spać późno, a potem zrywają do szkoły.

- To pewien paradoks, bo problemy ze snem powstają bardzo często u ludzi, którzy początkowo śpią za krótko. Zaczynają to odsypiać - to na przykład typowe dla nastolatków. Dlatego jeśli nastolatek nie dba o zasypianie wieczorem, musi wstawać do szkoły rano, to powstaje ogromny deficyt snu. Nadrabia to w weekendy - stwierdził prof. Wichniak.

Zauważył, że w tej chwili na rynek pracy trafiają właśnie młodzi ludzie, którzy mają bardzo rozregulowany sen.

- Potem jest już coraz gorzej, bo wiek ten sen pogarsza i dochodzimy do takiej sytuacji, że po 60. r. ż. problemy ze snem są normą, a nie wyjątkiem. Warto też - jak przypominał ekspert - zdawać sobie

sprawę, że zaburzenie rytmu snu wpływa na układ krążenia, pracę hormonów przewodu pokarmowego.

- Choruje nie tylko mózg, ale całe ciało. Ogromnym problemem stało się opóźnianie rytmu odżywiania się. Coraz więcej ludzi nie je śniadania, ale potężne obiadokolacje. Potem podjada przed telewizorem. Często ponad 50 proc. kalorii spożywanych jest po 18.00. To zespół jedzenia nocnego. Ten styl odżywiania bardzo powiązany jest z ryzykiem wystąpienia otyłości - podkreślił profesor.

„Dieta od łóżka”

Są też inne nefarmakologiczne metody zmniejszające zaburzenia snu. Na przykład „dieta od łóżka”.

- Skracaj czas w łóżku, jeśli nie możesz dobrze spać. Wychodź z łóżka zawsze, jeśli ci jest niedobrze, gdy jesteś zdenerwowany. Nie używaj łóżka do innych rzeczy niż sen i życie intymne. To jest technika kontroli bodźców. Przed snem zrelaksuj się, byś szedł do łóżka odprężony psychicznie - wyliczył ekspert zajmujący się m.in. medycyną snu. - Co ciekawe - dodał - w Polsce uważa się, że potrzebujemy 8 godzin snu, podczas gdy dane medyczne pokazują, że - szczególnie po przekroczeniu 60 lat - w zupełności 5,5-6 godzin wystarcza pod warunkiem, że jest to dobrej jakości sen.

Plaga tabletek nasenne

Specjalista przyznał też, że środki nasenne stały się „ko-

lejną plagą u osób starszych”. W Polsce większość osób, gdy ma problemy ze snem, zażywa tabletki nasenne. Lekarze i pacjenci marzą o cudownej tabletki.

- To pragnienie człowieka, by wyregulować sen chemicznie albo substancjami roślinnymi obecne jest już od czasów starożytnej Grecji, czasów Hipokratesa, ale nie jest to proste. Jeśli ktoś jest rozregulowany, to tabletki nie wyregulują organizmu - zaznaczył.

Pacjenci i lekarze mają wiele specyfików do wyboru, które zależą od tego, czy leczenie jest krótkotrwałe czy długotrwałe (powyżej 4 tygodni). Jest jednak pewien szkopuł. Żaden lek nie ma wszystkich 10 cech idealnego leku nasennego, czyli:

- szybkiego działania;
- skutecznej indukcji i utrzymania snu;
- naturalnego profilu snu;
- braku wpływu na sprawność w ciągu dnia;
- braku działań niepożądanych i interakcji;
- braku rozwoju tolerancji;
- braku ryzyka uzależnienia;
- braku objawów odstawienia;
- zastosowania niezależnie od wieku;

O dużej rozpiętości terapeutycznej.

Równocześnie leki na bezsenność są albo bezpieczne (te łagodniejsze w działaniu) albo takie, które usypiają, ale wtedy wiążą się z pewnymi zagrożeniami, szczególnie u osób starszych.

- To, że leki mogą uzależniać, to wszyscy wiedzą, ale mało osób wie, że im silniejszy lek, tym większe ryzyko upadków. To szczególnie martwi u osób starszych - zaznaczył prof. Wichniak.

Wymienił także, że dodatkowo u osób starszych mogą one: nasilać deficyty poznawcze, zwiększać ryzyko powikłań sercowo-naczyniowych, powodować interakcje z innymi lekami, zmniejszać metabolizm leków, co wiąże się z koniecznością stosowania niższych dawek i mniejszą skutecznością.

Zaznaczył, że w walce z bezsennością u osób starszych najbezpieczniejszym lekiem jest melatonina, bo po 50. r.ż. dramatycznie ona spada, w przeciwieństwie do sytuacji osób młodych, które „gdyby tylko chciały wieczorem przyciemnić pomieszczenie i odłożyć telefon, to melatoninę wyprodukują”.

- Mamy melatoninę o natychmiastowym uwalnianiu, a u osób starszych lekarz na receptę ma do stosowania melatoninę o przedłużonym działaniu, gdy problematyczne jest nie tylko zasypianie, ale też utrzymanie snu. A dlaczego jest na receptę? Osobom starszym towarzyszy najpewniej jakiś inny problem zdrowotny, więc warto, by lekarz na taką osobę spojrział - podkreślił ekspert.

Źródło informacji:
Serwis Zdrowie

ZAKŁAD POGRZEBOWY

KOMPLEKSOWE, CAŁODOBOWE USŁUGI POGRZEBOWE:

- całodobowy odbiór zmarłego z domów i szpitali,
- pogrzeby tradycyjne z trumną lub kremacyjne z urną na wszystkich cmentarzach - w Złotowie i w okolicach,
- organizacja pogrzebów wyznaniowych i świeckich z Mistrzem Ceremonii,
- opieka nad grobami,
- kosmetyka pośmiertna,
- pomoc w organizacji styp,
- przewóz zmarłych z zagranicy do Złotowa i innych miejscowości,
- finansowanie pogrzebów,
- wieńce i wiązanki kwiatowe,
- nekrologi i klepsydry,
- trumny, urny i inne akcesoria pogrzebowe w atrakcyjnej cenie,
- ekshumacja.

Magnolia

ZAKŁAD POGRZEBOWY

Godziny otwarcia:
Pon. - Pt. 8:00 - 16:00
Sobota 9:00 - 13:00

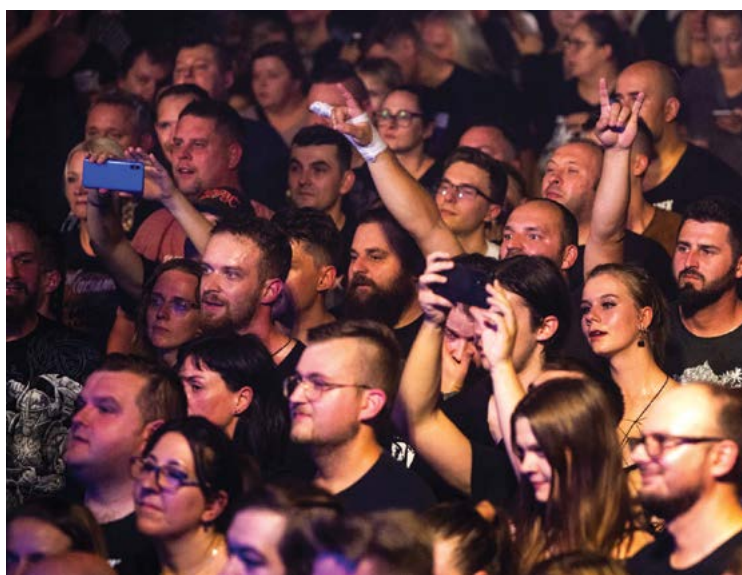
Złotów, ul. Dworczańska 1
Tel. całodobowy
536 706 244
www.magnoliazlotow.pl

Koncertowe otwarcie klubu Yogi w obiektywie Marcina Szymańskiego

KONCERT To się nazywa dobry początek. Pierwszy koncert w klubie Yogi odbył się przy pełnej sali. Taką publiczność zgromadził Nocny Kochanek, Transgresja i Czarny Bez.

Klub w nowej odsłonie z pewnością mógł się podobać, choć momentami temperatura na sali sięgała zenitu. – Klimat jest, potencjał też, więc myślę, że będzie to fajny klub – to pierwsze opinie publiczności. A już 27 października w Yogim zagrają Analogsi. Bilety w przedsprzedaży w cenie 50 zł, w dzień koncertu – 65 zł.

TR

Na srebrnym ekranie

PRAWDZIWE ŻYCIE ANIOŁÓW

Znany i ceniony aktor Adam (Krzysztof Globisz), przechodzi nagły i rozległy udar. Traci zdrowie i niezbędne do wykonywania swojego zawodu narzędzie - mowę. Pomimo niedającej nadziei diagnozy Agnieszka - żona Adama (Kinga Preis) z uporem i determinacją walczy o jego powrót do zdrowia i na scenę. Czy Adam wyjdzie z afazji i wróci do swojego życia przed udarem, kiedy był cenionym aktorem i uwielbianym przez studentów pedagogiem? Co tak naprawdę okaże się najważniejsze? Film inspirowany życiem Krzysztofa Globisza, który w 2014 roku przeszedł

rozległy udar. Jego osobisty udział w filmie jest wyjątkowym wydarzeniem - prawdopodobnie po raz pierwszy

w historii kina aktor po udarze, cierpiący na afazję i paraliż, wciela się w główną rolę.

KINO HELIOS

ZIELONA GRANICA

Po przeprowadzce na Podlasie psycholożka Julia staje się mimowolnym świadkiem i uczestnikiem dramatycznych

wydarzeń na granicy polsko-białoruskiej. Świadoma ryzyka i konsekwencji prawnych, przyłącza się do grupy aktywistów pomagających uchodźcom, którzy koczują w lasach w strefie objętej stanem wyjątkowym. W tym samym czasie uciekająca przed wojną domową syryjska rodzina i towarzysząca jej nauczycielka z Afganistanu, nie wiedząc, że są narzędziem politycznego oszustwa białoruskich władz, próbują przedostać się do granic Unii Europejskiej. W Polsce los zetknie ich z Julią oraz młodym pogranicznikiem Janem. Rozgrywające się wokół wydarzenia zmuszą ich wszystkich do postawienia sobie na nowo pytania - czym jest człowieczeństwo.

Wistów pomagających uchodźcom, którzy koczują w lasach w strefie objętej stanem wyjątkowym. W tym samym czasie uciekająca przed wojną domową syryjska rodzina i towarzysząca jej nauczycielka z Afganistanu, nie wiedząc, że są narzędziem politycznego oszustwa białoruskich władz, próbują przedostać się do granic Unii Europejskiej. W Polsce los zetknie ich z Julią oraz młodym pogranicznikiem Janem. Rozgrywające się wokół wydarzenia zmuszą ich wszystkich do postawienia sobie na nowo pytania - czym jest człowieczeństwo.

KINO HELIOS, KINO RODŁO

DOPPELGÄNGER. SOBOWTÓR

Nowy film w reżyserii Jana Holoubka („25 lat niewinności. Sprawa Tomka Komenidy”). Film przenosi widzów w czas przełomu lat 70-tych i 80-tych, a jego akcja rozgrywa się po dwóch stronach żelaznej kurtyny równocześnie. Hans (Gierszał) żyje w tętniącym życiem Strasburgu, korzystając z możliwości, jakie daje Zachód. Wtapia się w lokalną społeczność, jednocześnie prowadząc działalność szpiegowską. Bitner (Schuchardt) mieszka z rodziną w Gdańsku, pracuje w stoczni. Pozornie nie łączy obu mężczyzn, jednak przeszłość skrywa tajemnicę, która postawi ich przed

koniecznością zmierzenia się z własnymi słabościami i namiętnościami. Obaj staną

przed pytaniem dotyczącym swojej tożsamości.

KINO HELIOS, KINO RODŁO

PIŁA X

Najbardziej okrutny i błyskotliwy seryjny morderca powraca, by wymierzyć karę medycznym oszustom. Będzie bolało. Jeszcze bardziej przerażająca intryga, jeszcze więcej szalonych pułapek, najbardziej osobisty motyw i ten sam wybór, przed którymi stają ofiary: cierpienie czy śmierć? Niezastąpiony Tobin Bell jako Jigsaw, a u jego boku Shawnee Smith oraz kilka innych obsadowych niespodzianek.

KINO HELIOS

TWÓRCA

Podczas wojny toczącej się pomiędzy ludźmi a siłami sztucznej inteligencji, Joshua (Washington), były agent służb specjalnych, którego żona zaginęła w niejasnych okolicznościach, zostaje zrekrutowany do wytropienia i zlikwidowania

nieuchwytnego architekta zaawansowanej technologii. Poszukiwany twórca wynalazł broń, która może przyczynić się do zakończenia wojny, ale też niesie niebezpieczeństwo unicestwienia całej ludzkości. Joshua i jego zespół elitarnych

agentów, przekraczając linie wroga, docierają do mrocznego miejsca, gdzie odkrywają, że bronią będącą zagrożeniem dla świata, którą mieli zniszczyć, jest sztuczna inteligencja w postaci małego dziecka.

KINO HELIOS

NIEZNISZCZALNI 4

W ręce terrorystów wpada broń masowej zagłady o mocy zdolnej zniszczyć całą planetę. Stara gwardia twardzieli powraca w towarzystwie młodszych pokolenia gwiazd kina akcji, by ocalić świat przed trzecią wojną światową. Takiego zagęszczenia masy mięśniowej, ołowiu i ognia na centymetr kwadratowy ekranu kino jeszcze nie widziało.

Czwarta odsłona najśłynniejszego cyklu kina akcji w historii. Do znanej ekipy dołączają po raz pierwszy „50 Cent”, Megan Fox, Tony Jaa, Iko Uwais i Andy Garcia.

KINO HELIOS

KOSMICI W MOJEJ SZKOLE

W wyniku kosmicznej anomalii statek Sił Obrony Galaktyki i jego miniaturowa załoga trafiają do wnętrza mózgu 16-letniego ucznia – Normana. Od teraz widzą i słyszą wszystko to, co nastolatek. A to dopiero początek kłopotów, bo dzielni kosmici są w trakcie misji, od której zależy dobro i przyszłość Wszechświata. Teraz, aby pokonać największego wroga będą musieli ujawnić się i poprosić chłopca o pomoc. Muszą się jednak spieszyć, bo podstępny Zolthard przejął już kontrolę nad umysłem dyrektorki szkoły i przeciąga na swoją stronę kolejnych nauczycieli. Kosmicznie konfrontacja wisi w powietrzu.

KINO HELIOS,

TEŚCIOWIE 2

Czy tym razem dojdzie do ślubu? Weronika i Łukasz – niedoszła para młoda z pierwszej części postanawia dać sobie drugą szansę i zaprasza rodzinę na ślub i wesele

do nadmorskiej miejscowości. Wśród gości znajduje się dobrze znani już widzowie bohaterów: Wanda i Tadeusz wraz z psem Mirelką, a także rozwiedziona Małgorzata. Morze,

drinki, roznegliżowani plażowicze, aby wszystko sprawiało, że członkowie rodziny coraz bardziej otwierają się i zrzucają kolejne maski.

KINO HELIOS

PSI PATROL. WIELKI FILM

W Adventure City wylądował magiczny meteor, który da szczeniakom z Psiego patrolu super moce. Sprawy przybiorą jednak gorszy obrót, gdy Humdinger, ucieknie z więzie-

nia i połączy siły z szalonym naukowcem. Los Adventure City wisi na włosku, więc dzielny patrol będzie musiał wkroczyć do akcji i powstrzymać super złoczyńców, zanim

będzie za późno, a Skye przekona się, że nawet najmniejszy szczeniak może zrobić największą różnicę.

KINO RODŁO

Fot. Mat. Prasowe x 13

RÓŻYCZKA 2

Joanna Warczevska (Magdalena Boczarska) ma wszystko: wielką miłość i świetnie rozwijającą się karierę. To poukładane życie w jednej chwili burzy jednak zamach terrorystyczny, w którym ginie jej ukochany mąż. Kiedy los daje Joannie nową życiową szansę, dosięga ją kolejny cios. Ktoś wysyła zdjęcia i dokumenty kompromitujące jej rodzinę, żądając setek tysięcy euro w zamian za milczenie. Joanna decyduje się na własną rękę zmierzyć z szantażystą i z prawdą o własnej przeszłości.

KINO RODŁO

MRU I JA: WIELKA PRZYGODA NA CZTERY ŁAPY

Dziesięcioletnia Cleo wraz z kotkiem Mru i rodzicami jadą do domku w górach spędzić leniwe wakacje. Zawiadiacki Mru nie zamierza się jednak nudzić: wyrusza w podróż, aby odnaleźć swoją dziką naturę. Cleo, wraz z szaloną sąsiadką i psem Rambo, podążają jego tropem, a beztrudne lato okazuje się pełne wrażeń! Cleo i Mru połączy wyjątkowa przyjaźń oraz zadziwiająco się nieoczekiwane rzeczy – szykujcie się na wielką przygodę na cztery łapy!

KINO RODŁO

CICHA DZIEWCZYNA

Debiut fabularny Colma Bairéada nominowany do Oscara w kategorii najlepszy film międzynarodowy. To opowieść o 12-letniej Cáit, która trafia do swoich krewnych na wsi. Dotąd zamknięta, nieco przygaszona dziewczyna zaczyna otwierać się na świat i zgłębiać tajemnice nowego domu. Film w niezwykle sposób kreuje atmosferę, znakomicie operuje niedopowiedzeniem i hipnotyzuje pracą kamery. Jest to ciepła, przejmująca opowieść o nieoczywistych, budujących się więzach między dzieckiem i dorosłymi, a także o niewinności dzieciństwa.

KINO KORAL,
WIECZÓR DOBREGO KINA
5 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

BESTIE

Vincent i Olga to spokojna para, która osiedliła się w jednej z galicyjskich wiosek. Codzienna sielanka ma jednak

swoje mroczne strony. Zwłaszcza, że relacje z miejscowymi nie ułożyły się tak, jak by sobie tego życzyli. Sąsiedzki konflikt

z porywczymi braćmi Xanem i Lorenzo wzmacnia na sile, gdy para decyduje się podjąć niepopularną w okolicy decyzję. Ku ich zaskoczeniu z pozoru nie aż tak istotna różnica zdań ma dużo większe konsekwencje, niż mogliby się tego spodziewać. Napięcie w wiosce niebezpiecznie narasta, dochodząc do momentu, z którego nie już odwrotu.

KINO KORAL,
WIECZÓR DOBREGO KINA
12 PAŹDZIERNIKA,
GODZ. 18.00
Opr. TR

R E K L A M A

OPTYK

M. Modzelewski

Badanie wzroku po wcześniejszym umówieniu telefonicznym

JASTROWIE, ul. Kilińszczaków 31 (róg Poznańskiej), tel. 607 874 522

czynne od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-17.00

The Cuts wraca na scenę

KONCERT Zespół The Cuts po siedmiu latach przerwy wraca na scenę. Pierwszy koncert zagrają w piątek, 6 października w Złotowie. W Pile będzie można ich usłyszeć 26 listopada.

Muzyka The Cuts to nowoczesne brzmienia syntezatorów połączone z vintage'owym, gitarowym graniem i magnetycznym głosem wokalisty. A do tego niebanalne teksty, wpadające w ucho melodie i sceniczna energia.

Powstali w 2006 roku w Pile. Od tamtej pory zagrali około 200 koncertów. Występo-

wali na festiwalach w Opolu i Sopocie, ale grali też wielu alternatywnych jak Castle Party, Fląder Ppop Festival, Alterfest czy festiwal „Uwolnić Muzykę”.

Mają na koncie trzy płyty wydane w wytwórni SP Records: „Syreny nad miastem”, „Czarny świat” i „Zimne słońce”.

Do sieci trafił właśnie kolejny singiel The Cuts zatytułowany

„Czereśniowy sad”, a oni sami po siedmiu latach przerwy wracają na scenę.

W Złotowie zagrają w piątek, 6 października, w Złotowskim Domu Kultury. Początek koncertu o godz. 18.00. Darmowe wejściówki do odbioru w biurze ZDK. W Pile będzie można ich usłyszeć na żywo w Scenie, gdzie wystąpią 26 listopada.

Opr. TR

Fot. Mat. prasowe

„Sędziowie” Wyspiańskiego na pilskich deskach

TEATR Ostatni dramat Stanisława Wyspiańskiego na deskach pilskiego teatru. Spektakl w wykonaniu Teatru im. Aleksandra Fredry będzie można obejrzeć w niedzielę, 7 października, w Regionalnym Centrum Kultury.

Ostatni dramat, jaki wyszedł spod pióra Stanisława Wyspiańskiego, inspirowany zdarzeniem z ówczesnej kroniki kryminalnej, które autor podniósł do rangi antycznej tragedii,

jest metafizyczną opowieścią o winie i karze, o sprzeczności między prawem stanowionym a prawem moralnym. A dzisiaj słowa poety mogą zabrzmieć wyjątkowo gorzko i boleśnie. Konsekwencją chwili, w któ-

rej dzieci odkrywają prawdę o swoich ojcach, jest rozpad starego porządku, a w tym niezwykłym czasie „poza czasem” i „pomiędzy dobrem a złem”, słowa: „czcij ojca swego i matkę swoją” stają się niemożliwe. To czas kultury, która pożera własne dzieci. Współczesny czas apokalipsy.

Spektakl w styczniu miał swoją premierę. Występują: Roland Nowak, Dominik Rubaj (gościnnie), Weronika Krystek (gościnnie), Wojciech Siedlecki, Katarzyna Lis, Maciej Hanczewski, Wojciech Kalinowski, Katarzyna Kalinowska, Bogdan Ferenc, Maciej Hązła. Reżyseria: Anna Augustynowicz.

W Pile spektakl będzie można obejrzeć już w najbliższą niedzielę, 7 października. Początek o godz. 19.00. Bilety w cenie 35 zł do nabycia w kasie RCK.

TR

Fot. Mat. prasowe / David Stube

Z Galerii Debiutów na dużą wystawę

WYSTAWA Galeria Sztuki Współczesnej Biura Wystaw Artystycznych Powiatu Piłskiego zaprasza w czwartek, 5 października na wernisaż wystawy „Struktury i fascynacje”. To wspólna wystawa prac Filipa Kowalskiego, Michaliny Urbańskiej, Agnieszki Szymańskiej i Agaty Żychlińskiej. Mają za sobą indywidualne wystawy w Galerii Debiutów. Teraz przyszedł czas na dużą Galerię.

Wspólna wystawa czwórki artystów to prawdziwy pokaz emocji, pomysłów na sztukę i fantazji artystycznej, obok których nie sposób przejść obojętnie.

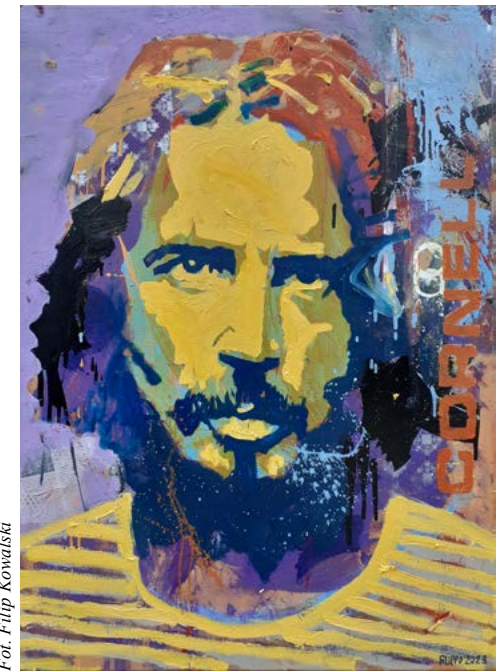
Agata Żychlińska wybiera nietłumione tematy: problemy komunikacji, sposób porozumiewania się, relacje kobiety z naturą. Jej obrazy pełne są symboliki, nakładających się na siebie warstw znaczeniowych, a jednocześnie są bardzo realne, mocno osadzone w rzeczywistości.

Na innym biegunie znajduje się ze swoim malarstwem Agnieszka Szymańska. Jej obrazy prezentowane na wystawie ukazują szeroki wachlarz możliwości warsztatowych i interpretacyjnych artystki. Znajdują się w tym zestawie prace o wydźwięku filozoficznym („Krąg życia”), dekoratorskim („Ptak”) oraz nawiązujące do klasycyzmu.

Z kolei Michalina Urbańska najlepiej czuje się w formach geometrycznych i architekturze. W obrazach „szuka” światła, ustala porządek, nie komplikuje przekazu tylko upraszcza, przez co uzyskuje bardzo przejrzystą formę. Pomaga jej w tym biegła znajomość tajników fotografii.

Filip Kowalski, natomiast, to kolorysta, który zawiesił swoją twórczość pomiędzy abstrakcją i realizmem. Abstrakcja traktuje ją jako punkt zaczepienia dla wyobraźni. Kocha muzykę, co często znajduje odzwierciedlenie w obrazach, m.in. w portretach muzycznych idoli.

– W ogromnym uproszczeniu można powiedzieć, że w dzisiejszym świecie o tym, co wartościowe, często decydują wpisy na Facebooku lub filmiki z TikToka zatwierdzone uniesionym w górę kciukiem. Ta reguła, niestety, odnosi się także do sztuk plastycznych. Na szczęście, nie do końca to prawda. Pomimo wszystko prawdziwa sztuka ma szansę obronić się i zaistnieć

Fot. Filip Kowalski

w publicznym odbiorze. Potrzebuje tylko wsparcia. Swoistego wyróżnienia. Otrzymania szansy zaistnienia. I tu widzę pole działalności dla galerii sztuki, do grona których my również zaliczamy się. W takich instytucjach powinno być miejsce zarówno dla uznanych artystów, ale również dla debiutantów. Tę prawdę uświadomiliśmy sobie w Pile kilka lat temu tworząc Galerię Debiutów – nową galerię z wyraźnym adresem do młodych twórców. W ciągu trzech lat działalności Galeria Debiutów była świadkiem dziesięciu debiutów. Wszystkie były sukcesem i wydarzeniem artystycznym – mówi Edmund Wolski, dyrektor Galerii BWA PP w Pile.

Początek wernisażu o godz. 19.00. Opr. TR

Sztuka po rozwodzie

TEATR Żanetty Gruszczyńska – Ogonowska z brawurowym monodramem „Mój boski rozwód” jeszcze w październiku w Złotowie.

Sztuka „Mój boski rozwód” to prześmieszna komedia, która w charakterystyczny dla Brytyjczyków sposób miesza ze sobą wzruszenie, zaskoczenie i genialny, choć nieco sarkastyczny dowcip. Historia Angeli, która musi się zmierzyć z życiem, starzeniem się i potrzebą bliskości w sytuacji, w której zaważył się jej świat po odejściu męża. Sztuka utkana z dowcipnych spostrzeżeń na temat relacji damsko-męskich, przyjaźni i zazdrości, miłości i seksu zapewni wieczór pełen śmiechu i jednocześnie dostarczy refleksji na temat życia w wieku dojrzałym.

Monodram „Mój boski rozwód” będzie można obejrzeć w piątek, 13 października, w Złotowskim Domu Kultury. Początek spektaklu o godz. 18.00.

Mat. Prasowe

Fot. Izabela Rogowska / mat. teatru

Kateryna Babkina i jej literacki świat

KSIĄŻKA Stowarzyszenie Agama, grupa Płanie Ukrainie, Dom Księgarski w Pile oraz Agencja Promocji Książek i Czytelnictwa zapraszają 11 października na spotkanie z Kateryną Babkiną, jedną z ważniejszych pisarek ukraińskich młodego pokolenia, laureatką Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus.

Spotkanie z Kateryną Babkiną odbędzie się w środę, 11 października, w klubie integracyjnym Agama w Pile przy al. Wojska Polskiego 49b (budynek przychodni specjalistycznej).

Wydarzenie odbędzie się w ramach działań Jelenie Czytają podczas których uczestnicy odnaleźć wspólny kod tożsamościowy i kulturowy. Inspiracją są książki z literatury pięknej i popularnonaukowej czytane wspólnie z pisarzami, ilustratorami, tłumaczami, redaktorami, wydawcami.

Przed spotkaniem w Agamie autorka spotka się także z czytelnikami w Bibliotece Główniej Akademii Nauk Stosowanych. Początek o godz. 11.00.

Oba spotkania będą tłumaczone na język polski.

Kateryna Babkina – ukraińska pisarka, dziennikarka, scena-

zystka i menedżerka kultury. Ma na swoim koncie kilka tomików poezji, powieści, zbiorów opowiadań, książek dla dzieci, a także scenariuszy filmowych oraz dramat. W Polsce poza nagrodzoną Angelusem w 2021 r. powieścią „Nikt tak nie tańczył jak mój dziadek” ukazał się jeszcze zbiór opowiadań „Szczęśliwi nadzy ludzie” i powieść „Sonia”. W październiku swoją premierę będzie miała najnowsza powieść „A pamiętasz, mam?” **Opr. TR**

„Bleee...” czyli opera dla dzieci z owadami w roli głównej

MUZYKA Kameralna opera dla dzieci do tekstu Maliny Prześlugi, czołowej polskiej dramatopisarki, skomponowana przez Jerzego Fryderyka Wojciechowskiego, daje prztyczka w nos tym, którzy twierdzą, że w operze musi być przede wszystkim pięknie. Zgrana grupa realizatorów i barwna banda owadzych śpiewaków udowadniają, że może być też mądrze i wzruszająco. Oraz zabawnie!

Wśród bohaterów znajdziemy osę pozabawioną żądla, pa-jaka bez nóg, dwa niezbyt czyste karaluchy oraz poczwarkę w rozmiarze plus size – wszystkich obdarzonych niewielką wiarą w siebie i odsuniętych przez społeczność. Do grupy dołącza Paż Królowej - rewolucjonista, skazany na niewiarę w Królową. Jest też Ble ale o nim lepiej w ogóle nie mówić. Paż Królowej i tu wzniesie rewolucję, doprowadzając do tego, że każdy z niepewnych siebie bohaterów odkrywa swój talent i zyskuje wiarę we własne możliwości, a przy okazji uczy się, że niedoskonałości, które w sobie dostrzega, nie muszą go definiować. A co zyskuje Paż? Królową, która pojawia się właśnie wtedy, kiedy jest najbardziej potrzebna! ... choć w dość zaskakującej postaci.

Muzycznie utwór jest dialogiem pomiędzy współczesną muzyką operową, a dobrze znanymi i mimo twórczego przekształcenia rozpoznawalnymi dla słuchacza nawiązaniem do muzyki rozrywkowej. Kameralną orkiestrą dowodzi dowcipny i pełen werwy dyrygent, który do spektaklu wtrąca więcej niż 3 grosze. Tak zaplanowane dzieło jest doskonałym wstępem do świata opery, który często jest postrzegany jako her-

metryczny i niezrozumiały dla odbiorcy dziecięcego. „Bleee...” udowadnia, że opera jest bliska wyobraźni dziecka, które często interesuje się tym, co dla dorosłych pozostaje niezauważalne. W Pile operę kameralną „Blee” będzie można obejrzeć i usłyszeć 21 października w Regionalnym Centrum Kultury. Zaplanowano dwa spektakle: o godz. 15.00 i o godz. 18.00. Bilety w cenie 20 i 25 zł.

TR

Fot. Mat. prasowe

KRZYŻÓWKA

miasto z muzeum powo-zów	▼	kawowa w torcie	antonim bieli	jadane żabie	▼	liczba w stolicy	wypie-kane na Paschę	▼	wstęga do prze-pasania	koncern spożyw-czy	▼	marka chuste-czek	▼	tytuł szla-checki	srebrne i brylan-towe
▶			▼	▼		Pitt, aktor ("Troja")	umar-twanie się	▶				▼		ma jeden proton i elektron	▼
mebel z trunkami		łup	▶							wspo-maganie	▶				
▶					poznała Harrego		Clint z ekranu	▶							
drapież-na ryba	groch na tkaninie	krople o poranku	▶				lina utrzymu-jąca maszt	▼		Bawaria i Hesja	▶				
▶	▼			imię Hitlera	▶			▼		uczucie piecze-nia w przelyku		krótkie wiosło	▼	machloj-ka, co wyszła na jaw	małe mruczki
podkła-da ogień		wynala-zek Guten-berga	jeszcze nie kwiaty	mały Adam		Came-ron, aktorka	▶				z alejkami	▶	▼		
▶			▼	▼					Steffi z rakietą	▶				np. Em-mentaler	▼
mogą być oce-aniczne	▶					zrzesza Lot i KLM	▶				znany z niego Kozakie-wicz	▶			
▶					bydłocy gryzie	▶			ptak z rodziny szpaków	▶					
czasem idzie w las	grono	▶				Lollobri-gida, aktorka	▶				Litma-nen, piłkarz fiński	▶			

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy **szarada.net**

Festiwal „Kryminalna Piła” już niebawem

KSIĄŻKA Najbardziej kryminalny festiwal w Polsce. Dokładnie za tydzień w środę, 11 października, rusza XI Festiwal Kryminału "Kryminalna Piła". Wśród gości m.in. Małgorzata i Michał Kuźmiński, Piotr Bojarski, Wojciech Chmielarz. Wszystkie festiwalowe wydarzenia odbywają się w Regionalnym Centrum Kultury.

Festiwal rozpocznie w środowy wieczór spotkanie z Małgorzatą i Michałem Kuźmińskimi, autorami książki "Ścigając zło. Rozmowy o zbrodni, śledztwie i karze". Książka przedstawia rozmowy, jakie przeprowadzili z ludźmi zajmującymi się zawodowo pościgiem za złem: policjantem, strażnikiem więziennym, biegłą psycholog, medykem sądowym. Początek spotkania o godz. 19.00. Wstęp wolny.

W czwartek w ramach festiwalowego kina w „Korale” odbędzie się pokaz filmu „Bestie”, inspirowanego faktami intrygującego thrilleru w reżyserii Rodrigo Sorogoyena. Początek seansu o godz. 18.00. Bilet w cenie 20 zł.

Z kolei o godz. 19.00 w Sali Kameralnej rozpocznie się spotkanie "Pismo prawdę ci powie?", które poprowadzi mł. insp. Leszek Koźmiński.

Fot. Mat. prasowe

Będzie to świetna okazja, by dowiedzieć o kryminalistycznych badaniach pisma ręcznego i podpisów, poznać tajniki grafologii i odkryć czy pismo może pomóc w ujęciu sprawców przestępstw.

Wydarzeniem piątku, trzeciego dnia festiwalu, będzie panel dyskusyjny pięciu pisarzy nominowanych do Nagrody Kryminalnej Piły '23: Piotra Bojarskiego, Wojciecha Chmielarza, Julii Łapińskiej, Macieja Siembiedy, Wojciecha Wójcika. Zostanie również wręczona

Nagroda Kryminalna Piły oraz wyróżnienia dla Najlepszej Polskiej Miejskiej Powieści Kryminalnej Roku 2022. Nominowane do tegorocznej nagrody są: „Kołysanka” Macieja Siembiedy, „Trzecia szansa” Wojciecha Wójcika, „Długa noc” Wojciecha Chmielarza, „Czerwone jezioro” Julii Łapińskiej oraz „Mora” Piotra Bojarskiego.

Początek wydarzenia o godz. 18.00 w Sali Kameralnej. Wstęp wolny.

TR

Oficjalna prezentacja Enea KS Piła

SIATKÓWKA W poniedziałkowy wieczór w hali przy Żeromskiego odbyła się oficjalna prezentacja drużyny Enea KS Piła, która w tym sezonie po raz pierwszy w swojej historii powalczy na parkietach I Ligi Kobiet.

Urszula Bogacz, Julia Rajewska, Katarzyna Gózdź, Julia Baranowska, Wiktoria Pisarska, Magdalena Piekarcz, Oliwia Urban, Emilia Szubert, Kamila Kobus, Daria Dąbrowska, Agnieszka Czer-

wińska i Alina Bartkowska – to skład I-ligowego zespołu Enea KS Piła. Oficjalna prezentacja zespołu z udziałem kibiców odbyła się w miniony poniedziałek. Prezentację poprowadził niezawodny Wojciech Drózd.

Dwa dni wcześniej pilanki rozpoczęły ligowe rozgrywki. W swoim pierwszym meczu przegrały z Sokołem Mogilno. To jednak dopiero początek.

- Zapraszamy na sobotę z Krośnem. Zaprezentujemy taką

siatkówkę jakiej sami od siebie oczekujemy – zapewnia trener Enea KS Piła Damian Zemło.

Mecz z Karpaty PANS Krosno o godz. 18.00 w hali przy Żeromskiego. Bilety w cenie: 15 zł normalny, 10 zł ulgowy. **TR**

Siatkarki SPS Volley Piła zapunktowały

SIATKÓWKA Pięć zwycięstw i dwie porażki – to bilans występów siatkarek SPS BoxPro Volley Piła na parkietach III ligi oraz w rozgrywkach kadetek i młodziczek.

W III Lidze Kobiet pilanki na własnym parkiecie podejmowały zespół SKF PBS SP 69 Poznań. Tym razem musiały uznać wyższość o wiele starszych koleżanek.

Kadetki na inaugurację swoich rozgrywek wybrały się do Kalisza, gdzie zmierzyły się z zespołem gospodarzy oraz Trzcianki. W obydwóch spotkaniach odniosły zwycięstwo 3:0.

Druga kolejka ligi młodziczek za nami. W sobotę podopieczne trenerki Agnieszki Kosmatki

zaliczyły dwa dobre występy w Złotowie, gdzie pokonały miejscową Spartę 2:0 oraz UKS Lider Rokietnica 2:0.

Pierwsze ligowe zwycięstwo wywalczył drugi zespół młodziczek. Podopieczne trenera Sławomira Świderskiego w turnieju ligowym w Poznaniu wygrały swój pierwszy mecz w tym sezonie pokonując gospodarzy Energetyk II Poznań 2:0. W drugim meczu SPS BoxPro Volley Piła przegrał z UKS Szamotułanin Szamotuły 0:2.

Opr. TR

Fot. SPS Volley Piła

Polonia traci lidera. Ellis następcą?

ŻUŻEL Adrian Cyfer, lider i najlepszy zawodnik minionego sezonu rozstaje się z klubem przy Bydgoskiej. Zawodnik poinformował o tym kibiców w mediach społecznościach.

W sezonie 2023 postanowiłem wrócić do Polonii Piła i do teraz nie żałuję tej decyzji. Sezon w moim wykonaniu w polskiej lidze był bardzo dobry, gdzie byłem liderem zespołu. Nic jednak nie trwa wiecznie i podjąłem decyzję, że w nadchodzącym sezonie 2024 będę startował w innym miejscu. O powodach nie chciałbym teraz mówić. Z tego miejsca chciałbym bardzo podziękować zarządowi, sponsorom, a przede wszystkim kibicom Polonii Piła. Jesteście świetni i zawsze będę o was pamiętał - tak naj-

lepszy zawodnik Polonii w sezonie 2022/2023 pożegnał się z kibicami.

Nie będzie łatwo go zastąpić. Czy nowym liderem Polonii zostanie Adam Ellis? Transfer Brytyjczyka z Opola do Piły jest już właściwie przesądzony. Skład Polonii mają wzmocnić również Norbert Kościuch i Jonas Jeppesen. Tymczasem Cyfer będzie od nowego sezonu reprezentował barwy drugoligowej Unii Tarnów.

Warto wspomnieć, że nowym menadżerem klubu został Hans Nielsen.

Opr. TR

Nadzieje olimpijskie z Piły wróciły z medalami

SPORTY WALKI Antonina Hader i Adrian Drewnowski ze złotymi medalami 31. Turnieju Nadziei Olimpijskich w niemieckim Neubrandenburgu.

Antonina Hader w finale pokonała aktualną mistrzynię Niemiec i uczestniczkę niedawnych Mistrzostw Europy Xenie Scharapinsky. W drodze po złoto pokonała również inną zawodniczkę z Niemiec. Otrzymała również puchar dla najlepszego technika turnieju.

Adrian Drewnowski zapewnił sobie złoty medal dwiema wygranymi walkami z reprezentantami Niemiec. Obie walki wygrał przed czasem.

Po srebrze sięgnęła młodziczka Vanessa Tetzlaff. Zawodniczka Sportów Walki Piła odniosła pewne zwycięstwo w swojej pierwszej walce, ale w finale musiała uznać wyższość bardziej doświadczonej reprezentantki Niemiec.

Z brązowym medalem wracał z Neubrandenburgu Jakub Rembarz, który w półfinale niejednogłośnie decyzją sędziów przegrał z zawodnikiem Niemiec.

Warto wspomnieć, że Antonina Hader, Vanessa Tetzlaff i Kuba Rembarz są uczniami I klasy LO SMS Talent Piła o profilu bokserskim/ sporty walki.

Opr. TR

Fot. Sporty Walki Piła

Koszykarze wracają na ligowy parkiet

KOSZYKÓWKA W niedzielę, 8 października, koszykarze KS Basket Powiat Pilski rozpoczynają nowy sezon w III lidze. Dzień wcześniej w Pile odbędzie się XIII Turniej Koszykówki "Enea Basket CUP 2023" o Puchar Starosty Pilskiego.

Fot. KS Basket Powiat Pilski

W meczu otwierającym ligowe rozgrywki pilanie zmierzą się z zespołem Sklep Polski Formaton Gniezno. Początek meczu w hali przy Bydgoskiej (stadion żużlowy) o godz. 18.00. Bilety w cenie: 10 zł normalny, 5 zł ulgowy. Na inaugurację ligi zaplanowano atrakcje dla kibiców, w konkurs rzutów z połowy.

Dzień wcześniej, 7 października, KS Basket Powiat Pilski będzie gospodarzem XIII Turnieju Koszykówki "Enea Basket CUP 2023" o Puchar Starosty Pilskiego. Do Piły zawiatają dwie drużyny MUKS Kotwica 50 Kołobrzeg. Patro-

nat nad imprezą objął Poseł na Sejm Marcin Porzucek, a koszykarze i koszykarki będą walczyć o nagrody ufundowane przez starostę pilskiego Eligiusza Komarowskiego. Początek turniejowych zmagania o godz. 10.00.

Tymczasem powody do radości mają najmłodsi zawodnicy KS Basket Powiat Pilski, którzy w Ogólnopolskim Turnieju Koszykówki chłopców o Puchar Dyrektora PCS Nowy Tomiś wywalczyli drugie miejsce. W ostatnim turniejowym spotkaniu odnieśli wysokie zwycięstwo nad Kotwicą Kołobrzeg 57:7.

TR

Piłkarski weekend na ligowych boiskach

IV liga Artbud - 11 kolejka

Korona Piaski - Centra Ostrów Wielkopolski
Sobota, 7 października, godz. 15.00
Polonia Chodzież - **Pogoń Łobżenica**
Sobota, 7 października, godz. 15.00
Mieszko Gniezno - Tarnovia Tarnowo Podgórne
Sobota, 7 października, godz. 11.00
Ostrovia 1909 Ostrów Wielkopolski - Nielba Wągrowiec
Sobota, 7 października, godz. 15.00
Wiara Lecha Poznań - Polonia 1908 Marcinko Kępno
Sobota, 7 października, godz. 19.00
LKS Gołuchów - Huragan Pobiedziska
Sobota, 7 października, godz. 14.00
Kotwica Kórnik - Victoria Września
Sobota, 7 października, godz. 13.00
Obra Kościan - Polonia 1912 Leszno
Sobota, 7 października, godz. 15.00
Lipno Stęszew - Jarota Jarocin
Sobota, 7 października, godz. 14.00

V liga Red Box Grupa 1 9 kolejka

Orkan Chorzemin - Sokół Pniewy
Sobota, 7 października, godz. 15.00
Wetna Skoki - Lubuszanie Trzcianka
Sobota, 7 października, godz. 11.00
Korona Stróżewo - Kłos Budzyń
Sobota, 7 października, godz. 13.00
Sparta Szamotuły - Sparta Oborniki
Sobota, 7 października, godz. 14.00
Nasza Dyskobolia Grodzisk Wielkopolski - **KP Piła**
Sobota, 7 października, godz. 14.00
Zamek Gołańcz - Płomień Przyprostynia
Sobota, 7 października, godz. 14.00
Polonia Jastrowie - Leśnik Margonin
Sobota, 7 października, godz. 16.00
Warta Międzychód - Piast Kobylnica
Sobota, 7 października, godz. 15.00

Klasa Okręgowa Red Box Grupa 1 9 kolejka

Radwan Lubasz - Orzeł Gulcz
Niedziela, 8 października, godz. 15.00
Roźnowia Roźnowo - Unia Wapno
Sobota, 7 października, godz. 16.00
Fortuna Wieleń - Sokół Mieścisko
Sobota, 7 października, godz. 15.00
MKP Powiat Piliński - Sokół Damasławek
Sobota, 7 października, godz. 15.00
Tarnovia Tarnówka - Iskra Krajenka
Sobota, 7 października, godz. 15.00
Hydropex Sparta Złotów - Noteć Dziembowo
Sobota, 7 października, godz. 15.00
Sokół Szamocin - **Iskra Szydłowo**
Sobota, 7 października, godz. 15.00
GLKS Wysoka - Noteć Rosko
Sobota, 7 października, godz. 15.00

Zaliczyli Próbe Charakteru

BOKS 23 września w Hali MOSiR Piła odbyła się druga edycja turnieju pięściarskiego Sokół - Próba Charakteru. Każdy mógł spróbować swoich sił w ringu.

Pomysłodawcami turnieju było Stowarzyszenie SAR, które tworzą m.in. panowie Adam Szałański, Robert Erdmann i Sławomir Nowicki. Jego wyjątkowość polega na tym, że organizatorzy dają możliwość każdemu bez względu na wiek, płęć, doświadczenie czy umiejętności wzięcia udziału w prawdziwej walce bokserskiej na profesjonalnym ringu. W drugiej edycji turnieju rękawice skrzyżowało ponad 30 zawodników.

Opr. TR

Fot. UM Piła 6

Zabytkowy kościół będzie uratowany

ZABYTKI Gmina Lipka otrzymała 330 260 zł dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na renowację i konserwację kościoła w Debrnie Wsi.

Niedawno rozstrzygnięto drugą edycję naboru, w którym w regionie pilskim wsparto 105 projektów, z czego 16 w samym powiecie złotowskim na łączną sumę 3 916 543 zł.

- Ostatnio miałem okazję wizytować Debrno Wieś i spotkać się z tamtejszym proboszczem Marcinem Nowickim SDB, któremu przekazałem symboliczny czek. Pilnej interwencji wymaga elewacja zewnętrzna świątyni i „zjadane” przez korniki elementy drewniane wewnątrz kościoła. Trzymam kciuki za pomyślność inwestycji w dobro polskiej kultury – mówi Grzegorz Piechowiak, wiceminister rozwoju i technologii, poseł Ziemi Pilskiej.

Założeniem Rządowego Programu Odbudowy Zabytków jest wsparcie samorządów w poprawieniu stanu, odbudowie i remontach

obiektów zabytkowych, a tym samym poprawa ich stanu oraz zabezpieczenie przed degradacją i niszczeniem. Samorządy mogą sfinansować z niego prace konserwatorskie i restauratorskie oraz

roboty budowlane w należących do nich obiektach zabytkowych. W ramach drugiego naboru dofinansowano ponad 3200 inwestycji w całym kraju na łączną kwotę ponad 1,8 mld złotych.

Wielkie otwarcie w Lipce

INWESTYCJA Grzegorz Piechowiak, wiceminister rozwoju i technologii, poseł Ziemi Pilskiej, wziął udział w uroczystym otwarciu nowej hali sportowej w Lipce.

Nowo otwarta hala to największy tego typu obiekt sportowo-widowiskowy w powiecie złotowskim. Realizacja inwestycji została wsparta z funduszy rządowych.

- Bardzo się cieszę, że mieszkańcy gminy Lipka, a szczególnie młodzież szkolna, zyskali halę z prawdziwego zdarzenia. Wójtowi Przemysławowi Kurdzieko i Radzie Gminy Lipka serdecznie dziękuję za współpracę przy tym projekcie! Wspólnie zmieniamy Polskę lokalną – pod-

kreślił Grzegorz Piechowiak, wiceminister rozwoju i technologii, poseł Ziemi Pilskiej.

Nowy obiekt to pełnowymiarowa, dwukondygnacyjna hala sportowa. Płyta boiska podzielona jest kotarami. Poza funkcją sportową hala pełni również funkcję widowiskową. Posiada ponad trzysta miejsc siedzących, z możliwością mobilnego posadzenia na niej aż tysiąca osób. Nie zapomniano także o osobach niepełnosprawnych – dla nich przewidziano dwanaście

specjalnie przygotowanych miejsc. Na hali znajduje się również siłownia i klub fitness. Wyposażona jest w cztery szatnie z prysznicami i basenami do mycia.

Budowa hali kosztowała ponad 9 mln złotych. Inwestycja otrzymała dofinansowanie z rządowego programu „Sportowa Polska – program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej 2019”. Wykonawcą była firma Usługi Remontowe Grzegorz DREWczyński.

R E K L A M A

PiS
Prawo i Sprawiedliwość

GRZEGORZ

PIECHOWIAK

BEZPIECZNA PRZYSZŁOŚĆ POLAKÓW

MIEJSCE

2

MATERIAŁ KOMITETU WYBORCZEGO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ